

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XI.

Ljubljana, 30. marca 1939.

Štev. 13.

Kdor hoče ostati svoboden,
mora celo svojega sovražnika
braniti pred nasiljem.

Thomas Paine
angleški publicist (1737—1809)

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani, Gregorčeva ulica
št. 27/III. Evidenčni predal št. 345. Telefon
št. 33-32. Račun poštne hran. v Ljubljani
št. 15-308. Rokopisov ne vračamo.
nefrankirani dopisov ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti za 3 dni znamko

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta
40 din, vse leto 80 din.
V Italiji na leto 40 lit.
V Franciji 70 frankov.
V Ameriki 2 1/2 dolarja.
Drugod sorazmerno. — Na-
ročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostopna petinna vr-
sta ali njen prostor (višina 3 mm in širina
55 mm) 7 din, v oglašnem delu 450 din.
V dvobarvnem tisku cene po dogovoru.
Notice: beseda 2 din. Mali oglasi:
beseda 1 din. Oglasi davek povsod še
posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

»DRUŽINSKI TEDNIK«

ima letos za 50% večji obseg
in izhaja zdaj

stalno na 12 straneh

Napetost je začasno popustila

V Londonu razpravljajo, predlagajo, snujejo. — Miren Mussolinijev govor

PISMO IZ LONDONA

Ze štirinajst dni je London središče
ne samo Evrope, ampak vsega sveta.
Ze štirinajst dni se pogledi vsega člo-
veštva upirajo v megleno mesto ob
Temzi, in up in strah se bereta v
njih. Toda ne up ne strah nista ute-
meljena.

London nekaj pripravlja, smo brali
in beremo v časopisih, Chamberlain
kuje nekakšno zvezo držav, govore
ljudje, ki mislijo, da nekaj vedo.

Stvar je nekoliko drugačna. Res je,
v Londonu vlada te dni velika živah-
nost. Toda ta živahnost ni tisto, kar
bi ji svet rad podtaknil. Ta živahnost
ni simptom velikih dogodkov.

Pravijo, da je bil Chamberlain te
dni zelo ogorčen. Mogoče. Dejstvo je,
da se je danes že potolažil. Vsak člo-
vek je izraz svojega značaja in tempe-
ramenta. Iz svoje kože ni še nihče
prišel. Tudi Chamberlain ne bo.

Pravijo, da je bil Chamberlain osebo
užaljen. Dejal je, da je njegova po-
litika doživela fiasko. Toda navada
je, da ljudje, ki vidijo, da so njihovi
načrti sloneli na napačni osnovi, izva-
lja posledice iz takšnega spoznanja.
Zato, da poskusijo uresničiti te na-
črte drugi, tisti, ki so že od vsega za-
četka trdili, da one osnove ne drže.

Chamberlain ni izvajal posledic. Zato
tudi nista utemeljena ne up ne strah,
da bi v Londonu doživeli kakšno bi-
stveno posledico marčnih dogodkov.
Vse dotlej ne, dokler bo Neville Cham-
berlain vodil vesoljno angleško po-
litiko.

Pravijo, da bi se Chamberlain rad
zvezal z Rusi. Tudi septembra je baje
imel takšne namene. Poznejši dogodki
so te namene postavili v pravo luč.

Pravijo, da bi se tudi Rusi radi zve-
zali z Angleži, zahtevajo le za svoje
dajatve tudi protidajatve. O teh proti-
dajatvah pa Angleži ne marajo niti
slišati. Vsaj Chamberlain ne.

Pravijo, da tudi Poljaki ne odkla-
njajo zveze z Veliko Britanijo, a le pod
določenimi pogoji. A ti pogoji Angle-
žem ne gredo v račun.

O Chamberlainu govore, da je jetnik
svojih opozicijskih ministrov. Sir Si-
mon, Samuel Hoare in Inskip menda
odločno odklanjajo preorientacijo. To-
da predsednik vlade ne more biti jet-
nik nikogar, če se sam ne strinja z
naziranjem tistih, ki mu baje naspro-
tujejo. Predsednik vlade ima zmerom
možnost odstopa ali pa vsaj preosnove
svoje vlade. Nihče ni nenadomestljiv.

Sir Simon je voditelj tistih libera-
lov, ki so pod Baldwinom razbili svojo
stranko in zajadrali v vladni tabor.
Čeprav po imenu liberal, je v resnici
konservativnejši od najkonservativ-
nejšega konservativca. Njegova moč
so paragrafi, a hkratu so tudi njegova
slabost. Zaradi paragrafov odklanja
vedbo obvezne vojaščine; realnost je
zanj zgolj funkcija tistega, kar stoji
črno na belem.

Samuel Hoare je pred tremi leti
skupaj z Lavalom splošč znameniti
predlog o razdelitvi Abesinije. Odtlej
ne kaže, da bi se bil kaj preorientiral.
G. Inskip je zadnja leta vodil obo-
roževalni resor. Dogodki so pokazali,
kako.

Konservativci imajo še drugo garni-
turo. Zunanjega ministra lorda Hal-
faxa opozicija ne odklanja. Prav tako
nimajo ne laburisti ne liberali ničesar
proti siru Ednu, ne proti Duffu Coor-
pu, ne proti Churchillu. Teh mož ne
odklanja parlamentarna opozicija; od-
klanja jih le opozicija v vladni sami.

Odklanja jih pa tudi, kakor vse
kaže, še nekdo drugi (seveda v mejah
političnega in mednarodnega takta).
Ta nekdo drugi je zunanji minister
zavezniške države onstran Rokavskega
breliva. Ime mu je Georges Bonnet.

Takšna je danes slika političnih raz-
mer v Londonu. Govore sicer, da te
dni Velika Britanija prav resno misli
na uvedbo vojaške dolžnosti, in napo-
vedujejo, da se bo potem britanska
politika bistveno spremenila. Ta napo-
ved ne bo držala. Sprememb na An-
gleškem ne pričakujemo prej, dokler
se ne spremenijo garnituro.

Mussolinijev govor

V nedeljo dopoldne je imel Musso-
lini že dolgo napovedani govor o no-
branji, predvsem pa zunanji politiki
fašistovske Italije. Priložnost za go-
vor mu je dala proslavitev 20 letnice
fašistovskih bojnih organizacij; zuna-
nji povod so pa bili dogodki, ki zad-
nje mesece preobrazujejo Evropo.

V prvem delu svojega govora je
duce proslavil fašistovske bojne or-
ganizacije in njihove uspehe v zadnjih
20 letih, nato je pa nadaljeval:

Mi se ne vdajamo in se ne bomo
vdali temu, kar imenujejo vojno psi-
hozo in ki je dejanska mešanica hi-
sterije in strahu. Smer, v kateri plove
naša ladja, je določena in naša na-
čela so jasna. Čeprav so poklenili pa-
cifisti posebno zopne osebe, čeprav je
beseda mir v zadnjem času že precej
izrabljena ter zveni kakor ponarejen
denar in čeprav je znano, da bi v več-
nem miru videli katastrofo za člove-
ški rod, sem vendar mnenja, da je
potrebna dolga doba miru za nadal-
jni razvoj človeške civilizacije. Toda
mi vzlic temu ne bomo ničesar ukre-
nili, preden ne bodo priznane naše
svetovne pravice.

Otročji so poskusi, omajati ali osla-
biti os Rim—Berlin. Os Rim—Berlin
pomeni nekaj več kakor prijateljsko
razmerje med dvema državama. Po-
menj stik dveh revolucij, ki sta v obit-
nem nasprotju z vsemi drugimi na-
zirani sodobne civilizacije. Ako ve-
like demokracije pretakajo grenke
solze zaradi prehitrega in žalostnega
konca nečesa, kar je bila njihova naj-
slabša tvorba, potem nam je že sa-
mo to dejstvo zadosten vzrok, da se
ne pridružimo njihovim solzam. V
tem je tudi moč osi in v tem so po-
goji za njeno trajnost. Ker pa obsoji
pri vsaki akciji nekaj površnih čustev,
ki ne vpoštevajo dovolj razuma, vam
izjavljam s tega mesta kar najodloč-
nejše, da se je to, kar se je odigralo
v Srednji Evropi, moralo neizogibno
dogoditi. Dodal bom tudi to, da ni-
ma nihče moralne pravice vreči prvi
kamen. To dovolj dokazuje stara in
nova evropska zgodovina.

Jasno je, da je narod, ki je razpo-
lagal z znanimi števili vojaštva in
z ogromnimi skladišči orožja, že sa-
mo s tem, ker ni ničesar ukrenil za
ohranitev svobode, dokazal, da je zrel
za novo usodo. Nazadnje izjavljam,
da bi države z avtoritativno vladavi-
no, če bi prišlo do ustanovitve zve-
ze proti njim, ki jo kujejo, prešle iz
obrambe v napad, in sicer na vseh
koncih zemlje.

V svojem genovskem govoru sem
dejal, da loči Francijo od Italije plot,
toda ta plot se lahko danes smatra
za precej poškodovan. Mogoče bo v
nekoliko dneh ali celo v nekoliko
urah obudovanja vredna pehota na-
cionalistične Španije poslednjič za-
mahnila in bo isti Madrid, v katerem
so levičarji pričakovali smrt fašizma,
postala grobnica komunizma. Ne za-
btevamo mnenja sveta, temveč samo
želimo, da ne bi pozabil italijanske
note z dne 17. septembra 1938. Ta
nota je jasno postavila italijanske
probleme, v kolikor se ličejo Fran-
cije in kolonij. Ti problemi imajo tu-
di svoje ime: imenujejo se Tunis,
Džibuti in Sueški prekop. Francoska

vlada lahko izvoli odkloniti že samo
razpravo o teh problemih, kakor je
to delala doslej s svojim morda pre-
večkrat ponavljanim »nikoli!«. Ta »ni-
koli!« je morda preveč kategoričen, to-
da Francija ne bo imela razloga pri-
toževati se, če bo jarek med obema
državama postal tako globok, da bo
treba mnogo truda za zadelanje — če
bo to sploh še mogoče. Toda kakršen
koli bo že razvoj dogodkov, želeli bi,
da se ne bi več govorilo o bratskih,
sestrskih in rodbinskih zvezah ali o
drugih nezakončnih sorodstvih, ker je
razmerje med državami samo razmer-
je med elementi, ki odredajo njihovo
politiko.

Sredozemsko morje je politično, vo-
jaško, zemljepisno in zgodovinsko živ-
ljenjski prostor za Italijo. Kadar go-
vorimo o Sredozemskem morju, šteje-
mo zraven tudi zaliv, ki se imenuje
Jadransko morje in kjer so italijan-
ski interesi pomembni, a niso izklju-
čni nasproti Slovanom. Zato vlada tod
že dve leti mir.

Zadnje, a osnovno in usodno načelo
je pa: Treba se je oboroževati,
treba je pomnožiti število tankov,
bojnih ladij in letal. Že od pamtlive-
ke je namreč v veljavi geslo: Gorje
neoboroženim! Na vsak način in po
vsaki ceni je treba obračunati s tem,
kar se imenuje meščansko življenje.
Kadar smo močni, nas prijatelji ljubi-
jo, sovražniki se nas pa boje. Zaupati,
ubogati in boriti se je bila in bo
skrivnost vsake zmage.

Zakaj se Čehi niso borili?

Po usodnem lanskem septembru je
izšla že cela vrsta knjig o diplomat-
skem in siceršnjem ozadju najnovej-
ših dogodkov. Misli da okoliščina, da
ni med temi knjigami — razen treh
ali štirih — tako rekoč nobene fran-
coske, med tem ko je angleških in
ameriških najmanj tri tucate. Naj
omenimo najpomembnejše:

1. Dr. Seton-Watson, »Munich and
the Dictators«;

K sklenitvi gospodarske pogodbe med Nemčijo in Rumunijo: severno od
Bukarešte leži kraj Ploesti z najizdatnejšimi romunskimi petrolejskimi vrledi.

2. Hamilton Fish Armstrong, »When
there is no peace«;

3. G. E. R. Gedye, »Fallen Bastions«;

4. Sydney Morrell, »I saw the Crucifixions«;

5. Hendrik Willem van Loon, »Our
Battle«.

Dr. Seton-Watson je eden izmed naj-
znamenitejših sodobnih angleških po-
litičnih zgodovinarjev. Hamilton Ar-
mstrong je urednik uglednega ameriškega
trimesečnika »Foreign Affairs«. E.
R. Gedye in Sydney Morrell sta bila
vse lansko leto srednjeevropska poro-
čevalca konservativnega »Daily-Tele-
graph« odn. izolacijskega »Daily-Ex-
press«. Hendrik van Loon je znani
moderini holandsko-ameriški zgodovi-
nar (nekatera njegova dela so izšla
tudi v srbohrvaščini).

O najkritičnejših septembrskih dneh
je posebno značilna sodba dr. Seton-
Watsona. Ko so Francozi in Angleži
zagrozili Čehom, da jim ne samo ne
bodo pomagali, če odklonijo monakov-
ski dogovor, ampak se bodo celo pri-
družili njihovim nasprotnikom, je
mogla Praga računati kvečjemu še z
rusko pomočjo. Toda o možnosti bi

bili zanje enako pogubni: če bi sku-
paj z Rusi zmagali, bi ves svet videl
v tem zmago boljševizma in bi se od-
vrnil od njih, tembolj, ker češki boj v
oči sveta ne bi bil moralen: saj bi se
borili proti uveljavljenju svetega
narodnostnega načela in za nadaljno
»zasušnjeje« sudetskih Nemcev. Če bi
vojno izgubili, bi pa češki narod izginil
s površja zemlje. Morda še noben na-
rod ni stal v tako kritičnem času svoje
zgodovine pred tolikanj usodno dilemo
kakor Čehi lani v septembru.

Vsi anglo-ameriški pisci so si tudi
edini, da češkoslovaške ni uničil en-
sam mož, ampak pol tucata ljudi,
med njimi predsednika londonske in
pariške vlade, oba njuna zunanja mi-
nistra in lord Runciman.

Reminiscenca

General Fauché, bivši dolgoletni šef
francoske vojaške misije v Pragi,
predlaga v pariških listih, naj vsa
francoska mesta nalepijo izjavo, ki so
jo podali češki poslanci v češkem de-
želnem zboru 1. 1871. proti aneksiji
Alzacije in Lorene.

General Fauché pripominja, da so
bili Čehi 1. 1871. edini narod, ki je
po svojih zastopnikih protestiral proti
okrnitvi Francije.

Drobna kronika

V Rimu izjavljajo na vodilnem me-
stu, da si Italija iskreno želi čim-
prejšnjega popolnega sporazuma med
Beogradom in Zagrebom. »Vsaka spre-
memba na tem ozemlju, naj jo po-
vzroči kar koli, bi Italijo občutno za-
dela, ker bi se porušilo jadransko rav-
noležje. Italija bi v tem primeru nujno
morala revidirati in morda celo popo-
lnoma preusmeriti vso svojo zunanjo
politiko. Nedotakljivost tega dela Ev-
rope je za Italijo življenjskega po-
mena.«

V Lancashiru na Angleškem so vse
večje bombazne tovarne sklenile, da
ne bodo več Nemčiji prodajale bom-
baza. Nadzorni urad za premog v
Newcastlu je pa odklonil dobavo koksa
za Nemčijo.

Francosko-nemški odbor v Parizu je
sklenil svoj razpust. Njegov predse-
dnik je bil v vojni oslepel poslanec
Scapini, podpredsednik pa znani in-
dustriec Ferdinand de Brinon.

Polkovnik Beck, poljski zunanji mi-
nister, se odpelje v ponedeljek v Lon-

Izleti v Zgodovino

II.

FILIP MAKEDONSKI

»Da je Filip vzrasel iz majhnega in
spočetka skromnega vladarja v to-
likšno mogočnost; da vlada med Grki
nezaupanje in razdor... o vsem tem
vam ne bom govoril.

Toda videl sem, da je ves svet, pri-
čenši pri vas, moške Atenci, prepustil
njemu vse tisto, zaradi česar so vse-
lej doslej nastale vse grške vojne.
In kaj je to?

To je to, da on počne kar hoče,
in da Grke drugega za drugim oslabi
in izropa in da njihova mesta po
vrsti že s prvim naskokom zavzame.

In mi Grki vse to vidimo in sliši-
mo, pa kljub temu ne pošljemo drug
drugemu poslanca in niti ne tožimo,
čeprav se nam tako hudo godi. Tem-
več smo tako razcepjeni na mesta,
da nismo sposobni ničesar storiti, kar
bi bilo koristno in potrebno; da se
ne moremo zediniti in dogovoriti za
vzajemno pomoč, ampak mirno gleda-
mo, kako se ta človek vse bolj in
bolj širi.

Kajti vsakdo m'vili, se mi zdi, in
gleda, da izrabljuje, ko drugi umira,
in ne pazi in ne skrbi, da bi se rešila
Grčija. Kajti da se bo on, prav tako
kakor mrzlca ali katera druga bole-
zen, svoj čas spet vrnil in približal
tistemu, ki misli, da mu je zdaj zelo
daleč, to vsi dobro vemo. — — —

Alli ni on gospodar Termopila in
vseh cest, držičih na Grško, in ali
nima vseh teh krajev s posadkami in
najemniki v svoji oblasti?... Ali ne
predpisuje Tesalcem, kako morajo
upravljati svojo državo? In ali ne po-
šilja svojih najemnikov, ene v Por-
tos, da prečeno demokratsko stranko
Britrejcev, in druge v Orej, da posta-
vijo Filistida za tirana?

Grki vse to gledajo, pa nič ne
store. Zdi se mi, da gledajo kakor
kadar toča pada, želeč si vsak zase,
da ne bi njega zadela, a nobeden se
ne skuša upreti... Mi vsi to nebrži-
no gledamo in se samo oziramo po
svojih sosedih, kratač drug drugemu
zaupanje, namesto da bi ga kratili
tistemu, ki nam vsem krivico dela.
A če on že danes tako nemilo z na-
mi ravna, kaj bo šele tedaj, kadar
nas bo drugega za drugim uklonil
pod svojo oblast?

(Iz 3. govora slavnega grškega go-
vornika, rodoljuba Demostena proti
makedonskemu kralju Filipu II., ki je
z nasiljem in s pocieni obljubami do-
bil vso Grčijo v svoje roke. Govor
sega v leto 342. pr. Kr. in je torej
danes star 2280 let.)

Civilizacija v dolini Inda je bila
tako bogata in napredna kakor kul-
tura Egipta — le vojne ni poznala.
Nobenega orožja niso našli v izkop-
linah in ne sledu kakšne utrdbe. Do-
kaz, da je mogoče, da ljudje uživajo
najvišjo stopnjo kulture, ne da bi
moral za to od časa do časa plačati
davek v obliki ubijanja na debelo.

Aldous Huxley

MISLI

Nadvlada pomeni vojno; svoboda
pomeni mir.
Lamenais,
francoski filozof in teolog
(1782—1834)

O slabostih domovine je treba go-
voriti kakor o ranah svojega očeta.

Burke,
angleški govornik
(1730—1797)

Pokaži svojo moč: to je edina pot,
da ti je ne bo treba rabiti.

Maršal Lynutey,
kolonizator Maroka
(1854—1894)

Ne more biti dvoma, da je mnogim
težavam našega današnjega življenja
vzrok okoliščina, da smo izgubili toli-
ko naših najboljših mož, ki bi bili
danes naši vodniki. Prepričan sem,
da bi nikdar več ne bilo vojne, če
bi ti moške vstali od mrtvih.

Stanley Baldwin,
bivši predsednik angleške vlade

Vsaka evropska vojna je državljans-
ka vojna.

Voltaire
(1694—1778)

Se nikoli ni bila nobena vojna
dobra in noben mir slab.

Benjamin Franklin,
ameriški državnik
(1706—1790)

Usmiljena srca!

Pred kratkim sta se v našem uredništvu zglasila dva krvodajalca. Že na obrazih se jima je videlo, da sta že dosti prestala. Jakob Lovrec iz Stepanje vasi št. 21 in Alojz Ogorevc iz Ljubljane, Bleiweisova c. št. 42, sta pripovedovala, kako sta prišla do tega, da sta začela dajati svojo kri. Od vojaka sta prišla v veliki krizi leta 1935. in tako ostala brez dela. Lovrec je zbolel za kostno boleznijo in moral v bolnišnico. Tukaj so zdravniki ugotovili, da ima zelo močno kri, zato je po okrevanju postal krvodajalec. V treh letih je dal kri 54 ljudem in jih 53 rešil smrti. Njegov tovariš Alojz Ogorevc je pa mlajši od Lovreca in je pretotil svojo kri 45krat. Pokazala sta porezane roke in potočila, da sta izžerpana in si ne moreta več služiti kruha s poklicem krvodajalcev, ki je njihov položaj v Ljubljani nad vse beden. Za težko delo pa zaradi slabosti tudi ne moreta prijeti. Zato iskreno prosita, da bi se jih kdo usmilil in jima pomagal s skromnim darilom. Zlasti tisti se spomnite rezev, ki so vam s svojo krvjo že kdaj pomagali. Oba rečna krvodajalca vam bosta za velikodušen dar zamerom hvaležna.

Darila blagovolite poslati revnina krvodajalcema na gornja naslova.

Bosanski kmetje pijejo špirit

Kadar slive dobro obrode, si elehern dober gospodar v Bosni nakuha do 500 litrov žganja. Vse to žganje popijejo ob raznih svatbah in slavnostih in malokateri družini ostane žganje do poletja. Lansko leto so pa slive slabo obrodile, zato po vaseh v Bosanski Posavini zelo pogrešajo močne kapljice. Namesto slivovke pijejo gorilni špirit in ga le nekoliko razredijo z vodo. Čeprav je bilo že nekaj smrtnih primerov zaradi zastrupitve z alkoholom, ljudje še kar naprej pijejo. Kmetje ob prihodu v mesto ne zavijejo v krčmo, temveč v trgovino, kjer dobe že za dinar ali dva špirita in ga zmešajo z vodo.

»Slivovka je draga,« pravijo, »špirit je pa cenejši in več ga je.«

V smrt je hotel, ker je izgubil 500 din

Beograd, marca.

Pred kratkim je hotel izvršiti samomor 13letni trgovski vajenec Andrej Fandler iz Beograda. Skočil je z visokega zemunskega mostu, a ga je v zadnjem trenutku neki ribič potegnil iz vode.

Mali Andrej se je učil pri trgovcu Svetislavu Jeremiću. Bil je priden in vesten vajenec. Čeprav še mlad, se je kmalu vživel v delo in gospodar je imel vanj veliko zaupanje.

Večkrat je hodil za gospodarja plačevati razne račune. Pol ga je peljala po cestah, kjer so se igrali njegovi tovariši. Včasih se je ustavil in hrepeneče opazoval veselje svojih sovrstnikov, ki jim ni bilo treba ves dan delati. A moral se je od njih kmalu posloviti s težkim srcem.

Pred kratkim je malemu Andreju gospodar izročil 500 dinarjev, da bi z njimi plačal neki račun. Ko je pa prišel tja, je prestrašen ugotovil, da debele denarnice ni nikjer. Še enkrat je preiskal vse žepa, a zaman.

Opoldne ni šel ne domov ne v trgovino. Jokajoč je blodil po ulicah. Gospodarji bo moral priznati, da je denar izgubil, a kdo mu bo verjel. To ga je strahovito prizadejalo. Odšel je na zemunski most in skočil v kalno Savo.

Usoda je hotela, da je skok obupnega vajenca opazil ribič Mirko Džuraković. Takoj je zaveslal na kraj nesreče. V tistem trenutku se je vajenec za trenutke prikazal nad vodo. Ker je ob padcu omedlel, se je začel spet potapljati. Pogumni Džuraković je pa stavil na kocko svoje lastno življenje in skočil za dečkom. Po obupani borbi z valovi se mu je posrečilo vajenca rešiti.

Mali Andrej leži zdaj z notranjimi poškodbami v bolnišnici.

V močvirje se je prevrnil avtomobil društva »Continental« iz Splita, ko se je hotel izogniti dvema drugima avtomobiloma na cesti Metković—Dubrovnik. Vsi trije potniki so se zadušili v močvirju.

Zgorela je Sletna Marija Neratova iz Vuhredške grabe, ko je kurila štedilnik in ji je plamen zažgal obleko. Dekletce je teklo k potoku, a je zaradi hudih opeklin poprel omedlelo. Ko jo je starejša sestra prinesla domov, je kmalu umrla.

Mlada dekleta je spravljal v bežnišče po južnih krajih naše države 34letni mlinarški pomočnik Anton iz Studencev pri Mariboru pod pretrvezo, da jim je dobil službo. Zdal sta pa dva mladi Mariborčanka naznanili policiji njegovo nemoralno početje.

Pod avtobus je padla 63letna gosposinja Krčevka z Loga pri Škofiji Loki, ko se je pri srečanju z avtobusom splašal v voz vpreženi konj. Nesreča se je pripetila na cesti Škofja Loka—Žiri. Avtobus je nesrečni Kr-

Pozor!

V prihodnji številki »Družinskega tednika« prične izhajati

NOV

Ljubezenski

roman

Ta naš novi roman bo izhajal hkrati z obema dosedanjima in bo med najlepšimi, kar smo jih doslej objavili. Opozorite nanj svoje znance in prijatelje in si zagotovite prihodnjo številko »Družinskega tednika« pri svojem prodajalcu!

Številki zmečkal glavo in prsni koš, tako da je bila takoj mrtva.

Za 150.000 dinarjev škoda je napravil požar v vasi Prepolah na Dravskem polju. Ogenj je uničil štiri domačije in so gasilci le s težavo omejili požar, ki je zaradi vetra grozil vsej vasi.

Drugo obletnico prijateljstva z Italijo je proslavila Ljubljana v Narodnem gledališču s predstavo Puccinijeve opere »Madame Butterfly«, ki jo je pela italijanska pevka ga. Rosetta Pampinijeva. S tem je Ljubljana pokazala, da se zaveda pomena prijateljskih odnosov do velike sosedice.

Motorni vlaki bodo začeli voziti s 1. majem na progi Sarajevo—Dubrovnik in bodo imeli iz Sarajeva zvezo z motornimi vlaki na progi Sarajevo—Beograd in Sarajevo—Slavonski Brod.

Razstavo bolgarskega slikarja Pavla Francaliskoga so otvorili 25. t. m. v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Slovincem že znani slikar je razstavil slike lepih bolgarskih planin, zlasti Rile planine.

Umrli je Stojka Ilčeva iz Sarajeva, mati sarajevskega atentatorja Ilčea. Za časa Avstrije je trpela muke in preganjanje, ker ni hotela ničesar izdati o atentatu. Kljub vsemu trpljenju je dosegla starost 78 let.

Dve uri se je boril z volkom 19letni Dragi Radovanović iz vasi Letancev pri Podujevu, poltelj mu je pa prišlo ob pomoč brat in zadržal volku vrv okrog vratu. Volk se je namreč priplazil na hišno dvorišče in ga je tu zalotil Dragi.

V silobranu je zaklala svojo mačeho Mileva Janičeva iz Jugovice pri Prijedoru. Ko jo je mačeha v hlevu na lepem napadla z nožem, ji je iztrgala nož in ji ga zasadila v prsi. Mačeha je bila takoj mrtva, Milevo so pa odpeljali v bolnišnico.

Stotake je ponarejal Matija Žganjar iz Dobruške vasi, razpečevala pa jih je Alojzija Hečvarjeva. Od 13 stotakov jih je 6 že vnovčila in tako sama pripomogla k izsleditvi ponarejevalca.

Ustrelil se je v vinogradu na Meljekem hribu pri Celju 29letni Franco Trile, čevljarški pomočnik z Meljske ceste. Zakaj je šel v smrt, ne vedo.

Po stopnicah je padel in se ubil 3letni Leopold Stropnik iz Trnovelj pri Celju. Dečku je pošla lobanja in je kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnil.

Velik požar je uničil tri zgradbe v Pobrežju pri Mariboru. Ogenj je nastal pri posestniku Jakobu Rogini in mu uničil hišo in gospodarsko pos-

slopje, njegovemu sosedu Goričanu pa prav tako gospodarsko poslopje. Požar je nastal zaradi nepravilnega ravnanja s petrolejko.

100 let je dočkal najstarejši Belokranjec Janez Belič iz Črnomlja na Marijin praznik. Moč je še zdrav in vesel in ve veliko povedati iz starih časov, le slisi že bolj malo.

Kemični inštitut so začeli zidati v Ljubljani ob Tehnični srednji šoli in se bodo vanj s pričetkom novega šolskega leta naši kemiki že preselili iz kleti nekdanje realke.

Delo je zasedlo zaradi pomanjkanja deviz za nabavo surovin v mariborskih tekstilnih tovarnah. Delavstvo je silno razburjeno, ker dela samo 4 dni v tednu in nestrpno pričakuje rešitev deviznega vprašanja.

Družbo ponarejevalcev listin je prijel policija v Beogradu. Glavni krivci mnogih prevar s ponarejenimi listinami so Slobodan Stefanović, Dušan Sokolović in Dušan Pavić. Najprej se je vjel v zanke Sokolović, ker je igral vlogo dvojnega ženina. Od prvega dekleta, ki se je z njim zarobil, je izvalil 25.000 dinarjev, ki jih je potlej porabil na potovanju z Miro Glišićem. Drugič je hotel prevrati prodajalca Siera-radia, ko je pri njem naročil radio aparat in se mu izdal pod napadnim imenom. Cisto slučajno je pa prodajalec odkril prevaro in tako so prišli na dan še drugi grehi Sokolovića in njegovih pajdasev. Izkazalo se je, da so vsi trije z lažnimi imeni in legitimacijami ogoljufali več beograjskih podjetij.

Osebnosti

Umrli so: v Ljubljani: Katarina Trinikova, kuharica tob. tovarne; Andrej Furlan, slušatelj elektro-tehniške; Ursula Turkova, trgovka in posestnica; Anton Osterc, bivši magistrski korektor; Lucija Kokoljeva, vdova po žel. ur.; Evgenij Križar, višji poštni kontrolor v pok.; Edvin Rozman, upravitelj pokojninskega fonda odvetniške zbornice. V Mariboru: 50letna Marija Kemperletova, zasebna uradnica; 65letni Ivan Purgaj, mestni cestni pomočnik; 78letni Ludvik Leskovar, delavec; 28letni Rudolf Mordej, čevljarški pomočnik; 76letna Matilda Kuračova; Ana Jugova, roj. Mozeličeva; 77letni Ivan Turk, žel. nadzornik v pok.; 64letni Ernest Elyert, lastnik strojne tovarne in livarne; Gizela Rojčeva, zasebna uradnica; Igor Kukovec, visokošolec iz Ljutomer; 30letni Marij Sosić, strojevodja drž. žel. v Celju; 46letna Beč Pušnikova, žena orožniškega narednika v pok. V Novem mestu: Franc Mesinjak, javni notar. V Kamniku: Avgusta Klančarjeva, žel. upraviteljica v pok.; Andrej Slejko. V Ljubotmeru: 89letna Barbara Ribičeva. V Novi vasi pri Rakeku: Alfonz Kastelic, trg. potnik. V Sp. H. d. d. pri Celju: 88letni Stefan Kraenk, kurjač. Na Ostrožnem pri Celju: 84letna Ana Pergarjeva, zasebnica. Na Brdu pri Lukovici: Franc Lebar, bivši cerkvenik. V Trbovljah: 69letni Matija Geršar, uradnik TPD v pok. in pos. V Stični: Avgust Karlinger, gostničar in pos. V St. Vidu pri Stični: Ludvik Oven, pos. in gostničar iz Radovoh vasi. V Naklu pri Kranju: Jedrt Filipčeva, roj. Gužljeva. V Rudini pri Ptuj: 90letni Jurij Kuhar. V Hajdošah pri Ptuj: 84letni Matej Turšek, pos. Na Jesenicah: 83letna Katarina Puovca. V Šoštanju: 51letni Ivan Zupašek pos. in mlinar. — Naše iskreno sožalje!

Želja vsakega je, biti okusno običen. Postržemo Vas z izbranimi najnovjšimi vzorci, ki si jih brezobvezno ogledajte pri VONČINA Manufaktura trgovina Prečernova 16 nasproti Mestne hranilnice.

Radio Ljubljana od 30. III. do 5. IV. 1939.

ČETRTEK 30. MARCA

12.00: Pesmi Benjamina Ipavea 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Duet harmonik 14.00: Napovedi 18.00: Koncert simfonične glasbe 18.40: Slovensčina za Slovence 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut zabave 20.00: Ob 100letnici smrti Musorgskega 21.15: Koncert na violoncelu s spremljevanjem orkestra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Koncert nabožne glasbe Konec ob 23. uri.

PETEK 31. MARCA

11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra 14.00: Napovedi 18.00: Ženska ura 18.20: Plošče 18.40: Francoščina 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut za gasilce 20.00: Koncert 21.00: Nastop skladateljske šole Srečka Koporca 22.00: Napovedi, poročila 22.20: Angleške plošče 22.50: Esperantsko predavanje. Konec ob 23. uri.

SOBOTA 1. APRILA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski šramel 14.00: Napovedi 17.00: Otroška ura 17.50: Pregled sporeda 18.00: Radijski orkester 18.40: Pogovori s poslušalci 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Beseda k prazniku 20.00: O zunanji politiki 20.30: Vesela revija vseh vrst prizorov in zabave 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Koncert lahke glasbe Konec ob 23. uri.

NEDELJA 2. APRILA

8.00: Instrumentalni dueti 9.00: Napovedi, poročila 9.15: Plošče 9.45: Verski govor 10.00: Prenos cerkvene glasbe 11.00: Prenos koncerta državnih in zasebnih meščanskih šol v Ljubljani 12.30: Plošče 13.00: Napovedi 13.20: Koncert Radijskega orkestra 17.00: Kmet ura 17.30: Koncert godbe Sokola I 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Cello-solo koncert 20.30: Koncert Radijskega orkestra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Citraški dueti Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK 3. APRILA

12.00: Zbor mestne ženske realne gimnazije 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Slovenske pesmi 13.40: Plošče 14.00: Napovedi 18.00: Paberki

Pri gripu vzemajte ASPIRIN TABLETE! BAYER Pazite na Bayer-jev križ! Oglas je registriran pod št. št. 441 62 24. III. 1939.

ŽRČALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Tudi ideja

Pred tednom dni sem se peljala iz Kočevja v Ljubljano. V Ribnici sta estopili dve gospe in prisledli k meni. Kmalu smo bile v živahnem pogovoru. Beseda da besedo in ko se je vlak ustavil na bližnji postaji, sta mi dami povedali prav zanimivo resnično zgodbo. Ogorčeni sta mi pripovedovali o neki razvajeni gospe, ki hoče vsako jutro jesti pri kavi čisto sveže kifeljčke. To pa se ni vse; važno in dragi vredno je namreč to, da mi-lostljiva zaradi teh štirih kifeljčkov vsak dan zaposli štiri ljudi, in sicer: Ker v vasi nimajo peka, naroča kifeljčke pri peku v Ribnici. Ta vsako jutro pošlje na postajo vajenca, da jih izroči zanesljivo osebi; to jih odda na postaji v tisti vasi, kjer sleheren dan čaka nanjo služkinja. Ko pride domov, postreže z njimi svoji gospe.

Pomislite, koliko dela in nepotrebnih skrbí povzroči dama zaradi svojih muh. Pripomniti pa moram, da se to vrši ob vsakem letnem času in ob vsakem vremenu. Pa recite, če to ni izrabljanje človeške ustrežljivosti?

Ani.

TOREK 4. APRILA

11.00: Šolska ura 12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Radijski orkester 14.00: Napovedi 18.00: Flauta solo 18.40: Spoštovanje in dobrota — pogoj pobožnosti 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Deset minut zabave 20.00: Koncert pevskega zbora »Ljubljana« 20.45: Koncert radijskega orkestra 22.00: Napovedi, poročila 22.15: Tamburaški orkester. Konec ob 23. uri.

SREDA 5. APRILA

12.00: Plošče 12.45: Poročila 13.00: Napovedi 13.20: Plošče 14.00: Napovedi 18.00: Mladinska ura 18.40: Naša narodna obramba na prelomu dvajset-letja 19.00: Napovedi, poročila 19.30: Nac. ura 19.50: Uvod v prenos 20.00: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar). V II. odmoru: Napovedi, poročila. Konec ob 23. uri.

Iznajdljivo podjetje

Ni še dolgo tega, ko so objavili nekateri zagrebški in ljubljanski dnevnik nagradno uganko. Za njeno pravilno rešitev je razpisalo neko zagrebško podjetje nagrade. Treba je bilo poslati le znamke za poštino. Uganka ni bila težka, zato je podjetje najbrže dobilo veliko rešitev. Tudi mene je zadeva zanimala, a ne zaradi obljubljenih nagrad. Sumila sem namreč, da pri vsej stvari nekaj ni v redu, kajti kje in kdaj naj podjetje dobi vse stroške povrnjene.

Poslala sem rešitev uganke in prav kmalu dobila nagrado v obliki starega svinčnika, vrednega nekaj dinarjev. Enake nagrade so dobili tudi drugi reševalci, samo s to razliko, da nekateri svinčniki niso bili več za rabo, ker so bili pokvarjeni. Podjetje je najbrže nakupilo prav poceni kakšno staro zalogo svinčnikov. Pošiljki je bilo priloženo vabilo k nakazilu zneska 13 din in 50 par, z obljubo, da pošlje podjetje v zameno lepo sliko, vredno najmanj 60 dinarjev.

S tem se je zadeva bližala razjasnitvi. Hotela sem se prepričati, da se nisem motila in sem poslala omenjeni znesek. Po preteku petih ali šestih tednov ko ne moji znanci in ne jaz nismo dobili obljubljenih slik, sem pisala podjetju pismo in vprašala, kaj je s slikami. Pismo mi je pošta vrnila s pojasnilom, da podjetje nič več ne obstaja.

Ne vem, če je kdo podjetje ovadil, vendar je iz tega primera jasno, da se povsod najdejo ljudje »ideje«, ki izkoriščajo zaupljivost ljudi.

M. R.

Da bi bili vsi takšni!

Bil sem v Zalcu v neki večji pekarni. Noter pride kakšnih 20 let star fant in zahteva za 4 dip kruha. Plača ga z dvajsetdinarskim kovancem. Prodajalka je spregledala, kakšen denar je dobila. Mislija je, da ji je dal kovance za 50 din in je fantu oddala 46 din. Fantu se je očitno mudilo, saj denarja niti prešteti ni imel časa. Spravil ga je v žep in odšel. A že čez kakšnih pet minut se je vrnil in dejal:

»Gospa, prosim, zmotili ste se. Jaz sem vam dal samo dvajset dinarjev.« Prodajalka je bila ganjena. Rekla je, da ji ni toliko za tiste kovače, kakor je vesela poštenega fanta.

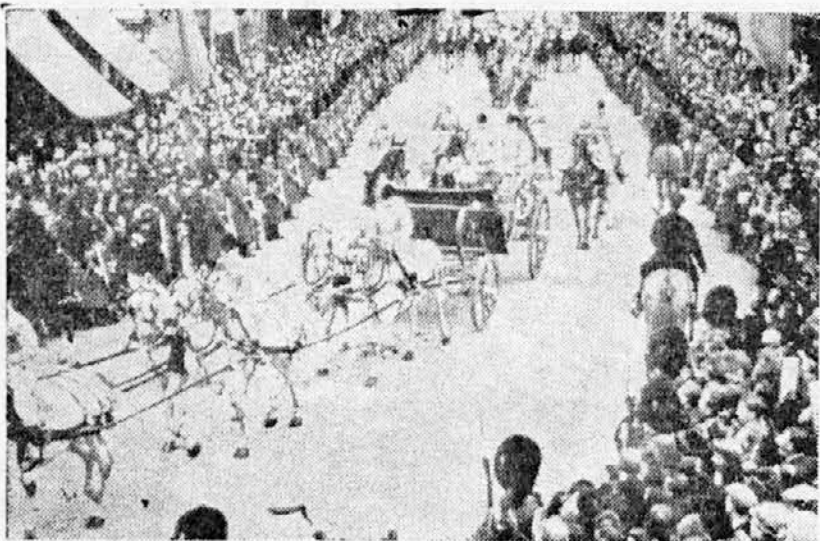
P. J.

Ni vseeno, kako pozdravljajš

V našem kraju živi gospod, ki je pristaž nekaterih tujih političnih idej, kljub temu, da je rojen Slovenec.

Nekega dne ga sreča na ulici neki mlad fant in ga pozdravi z »Zdravo!« Gospod mu na pozdrav odgovori z besedami: »Ti bom že dal zdravo!« Mislim in lahko trdim, da človek lahko pozdravlja kakor ga je volja, če pa želi gospod, ki mu takšni pozdravi niso všeč, kakšne druge pozdrave, ki bodo njemu pri sreč, se bo moral pač naseliti tam, kjer se po njegovih izjavah čedita med in mleko...

V. P.

K obisku prezidenta Lebruna v Londonu: častno spremstvo zapuša železniško postajo in odhaja v Buckinghamsko palačo.

Beg iz Prage — čez Nemčijo

Drzen beg iz Prage, poln dogodivščin, ne beg nazaj, temveč tako rekoč naprej, proti nemški meji in skozi nemške črte: takšen beg opisuje v naslednjih vrsticah nekdo, ki ga je doživel na lastni koži. To poročilo priobčujemo kot dokument današnjega časa, ki se v njem vsakdanost in prigoda malone zlivata v eno.

V sredo 15. marca 1939. leta sem se zbudil nekaj minut pred 6. uro zjutraj. Sam ne vem, zakaj, nikoli nisem imel te navade, tisto jutro sem pa zavrtel gumb pri radijskem aparatu; zaslišal sem jokav, brezupen glas: »Sporazumno s predsednikom republike bodo prišle ob 6. uri zjutraj korakati nemške čete na Češko in na Moravsko. Bodite mirni! Vsak poskus upora utegne imeti kar najhujše posledice.« To besedilo so odvajali vsaki dve minuti. Enolično ponavljanje istega besedila z istim jokavim glasom je zvenelo strahotno.

Ugotovil sem, da odhaja prvi vlak iz Prage o polni osmih. Tega sem moral ujeti. Kar se je dalo, sem stlačil v kovčeg in se odpeljal na postajo. Sto in sto ljudi se je prerivalo pred postajo, vsakdo je hotel dospeti do meje — pa čeprav tokrat do nemške meje.

Naposled je vlak potegnil. A že pri prvi postaji od Prage, v Zdicah, je postajenačelstvo obvestilo sprevodnika, da je meja zaprta in da smejo voziti vlaki samo do Plzně. Bo, kakor bo, sem si mislil — menim, da je večina mojih sopotnikov enako mislila — peljali se bomo, dokler bo šlo. O polni deseti smo se pripeljali v Plzeň. Železniški uradniki so izjavili, da morajo vsi popotniki z vlakom ob 11. uri nazaj v Prago.

Pograbil sem svoj kovčeg in jo mahnil po stopnicah. Na zasneženem trgu pred postajo je stal en sam taksi. Mislim, da je bil štiri kilometre od tod je meja, z vlakom ob enajstih se bom še zmerom lahko vrnil. Ponudil sem šoferju angleški funt, ako me pripelje do Marijanských Lázní. Tako sva se odpeljala. Pod viaduktom plzeňske železnice so naju že ustavili. Morala sva počakati prevoz nemških vojakov. Bilo jih je na stotine, na tisoče. Na pločnikih so šumeli gledalci. Čehi. Zenske in moški v črnih oblekah. Ko je bilo rožljanje tankov in topov mimo in ko je vkorakala pehota, je neki Čeh pričel peti himno. Vsi gledalci so se odkrili in z glasovi, hripavimi od solz zapeli narodno himno. To je bilo poslednje petje iz umirajoče Češkoslovaške.

Cesta se je izpraznila, odpeljala sva se proti meji. Na cesti sva že od daleč zagledala češko carinarno. Pred njo je stal carinar v značilni zeleni uniformi. Zavrla sva; zamahnil je, naj se odpeljeva naprej. Vse svoje življenje ne bom pozabil tega tragičnega zamaha carskega uradnika na češki meji. V njem je ležala resignacija vsega naroda.

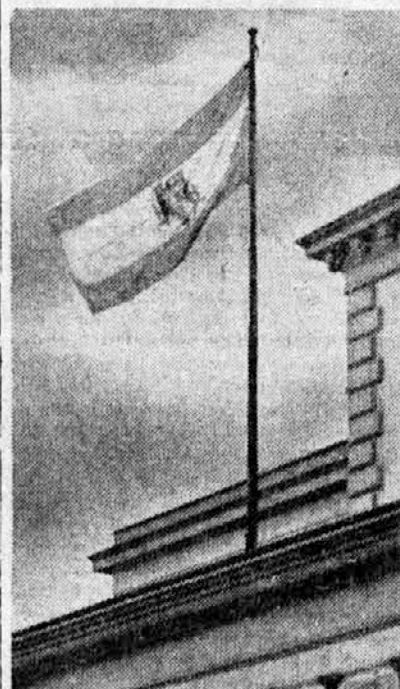
Komaj nekaj sto metrov odtod je bila postavljena čez cesto pregraja. Sredi ceste je stal neki mladenič s ključastim križem na rokavi in se naslanjal na pregrajo. Ali se je tedaj na lepem zgodil čudež? Ko sva se približala, je dvignil pregrajo. Smuknila sva skozi in bila sva — v Nemčiji. Potegnil sem iz denarnice svoj potni list: toda mladenič je menil, da ni v bližini nobenega uradnika, ker je meja zaprta, prav zato mi tudi on ne more s pečatom potrditi potnega lista. Hotel sem pa prijaviti svoj denar, da bi ga lahko na drugi strani meje spet izvozil. Tedaj se je mladenič spomnil, da je videl v carinarni takšne listine. Stopili smo noter: napisal mi je potrdilo o denarju in ker ni bilo pečata, se je samo podpisal. In tako sva se odpeljala v Nemčijo.

Že v Tuschkau, v prvi nemški vasi, ki smo se skoznjeno peljali, so naju ustavili. Kamor sva pogledala — nemško vojaštvo. Nisva se smela peljati dalje. To je pomenilo, da moram izstopiti. Odločil sem se ostati v vasi.

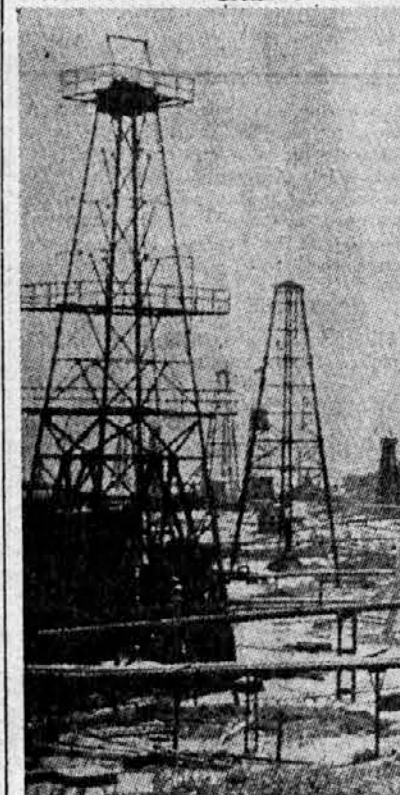
Šofer je stopil k meni, potegnil iz denarnice bankovec, ki sem mu ga bil dal v Plzni, in mi ga vrnil: »Nisem vas pripeljal do cilja, zato vam denar vračam.« Nisem utegnil čuditi se, potegnil sem ostanek svojih čeških kron iz denarnice in mu jih stisnil v roke. Solze so mu drle iz oči, ko sem mu med ropotom motorja zaklical: »Pozdravite domovino!«

Tuschkau je do 1. oktobra 1938. leta spadal k stari Češkoslovaški in je bil odtlej obmejna točka na nemški strani. Tam sem moral dolgo čakati, vse dotlej, dokler ni vse vojaštvo odkorakalo mimo. Neskončne kolone so se v strašnem snežnem viharju pomikale proti češki meji. Reči moram, da tudi tu, čeprav že v »Nemčiji«, nisem slišal in ne opazil

menda le z uradnih poslopij. Stal sem sredi ceste, s kovčgom v roki, kar sem na lepem zaslišal pred seboj dva mlada fanta govoriti češki. Kaj ju je v tem snežnem metežu prignalo venka, nisem vedel.

Po vdaži Madrida: Francova nacionalistična zastava vihra danes z vseh javnih poslopij španske prestolnice.

K nemško-romunski trgovinski pogodb: romunski petrolejski vreli v Moreni ob znožju Transilvanijskih Alp, ki bodo poleg drugih petrolejskih vrelcev preskrbovali Nemčijo s petrolejem.

a zdajci sta stala pred menoj in drnil sem se ju nagovoriti: »Nazdar, občan!« (Zdravo, občan!). Zdelo se je, ko da ju je ta češki bratski pozdrav prešinil ko blisk. V nekaj minutah smo se razumeli. Od nekod sta pripeljala lejtнице, pogrnili moj kovčeg z odejo in ga porabili za kozla, jaz sem se pa stisnil zadaj v voz in si visoko zavihal ovratnik suknje. In že smo se peljali v snežni metež, vse dalje in dalje v Nemčijo.

Ne vem, kako dolgo je trajalo, da smo mogli po napisu na občestni deski dognati, da smo v Planu. Od onod je vozil avtobus do Marijanských Lázní. Poslovil sem se od svojih Čechov in se odpeljal v Marijanske Lázně. Tam sem izvedel, da je ves železniški promet ustavljen, da so oblasti zaplenile vsa vozila in avtomobile, da moram torej ostati tam, kjer sem, ker mi pač drugo ne ostane. Potruditi sem se moral, da čim prej dospem do najbližje meje in čeznjo iz Nemčije, kajti že v nekaj urah bi morale oblasti izdati odredbo, ki bi lastnikom češkega potnega lista one-

Za 75letnico mednarodnega Rdečega križa je francoska poštna uprava izdala takšno znamko.

mogočila prehod čez mejo. V tem času je namreč, kakor sem izračunal, Češka že poslala del rajha...

Povedali so mi, da bi v Dürrmaulu utegnil dobiti taksi. Torej naprej do Dürrmaula! Dürrmaul veže z Marijanskimi Láznimi nekaj kilometrov dolga cesta, a tisti marčni dan je bil sneg zabrisal sleherno mejo med poljem in cesto. Pogosto sem se do kolena vdiral v sneg, kovčeg sem komaj nosil; zdaj sem ga zavijtel na rame, zdaj sem ga nosil v desnici, zdaj v levici. Opohteval sem se, burja mi je brila v obraz, le počasi sem rinil naprej. Videl sem komaj pet metrov pred seboj. Zaradi ledenega snežnega meteža, ki mi je bil obraz, sem komaj mogel odpreti oči. In vendar — prispel sem v Dürrmaul in dobil taksi do Cheba.

Ob četrti na pet je odpeljal vlak iz Cheba čez Nürnberg, Frankfurt ob Maini proti Aachnu, do belgijske meje. Nemški obmejni stražnik je debelo pogledal, ko je zagledal moj potni list. »Človek božji,« me je vprašal, »kako ste pa prišli čez mejo?« Povedal sem mu o nujnosti svojega potovanja in mu dejal, da sem prišel čez mejo čisto gladko, brez sleherne zapreke. Iskal je pečat v potnem listu in ga kajpak ni našel. Tudi jaz sem

Pogled na mesto Klajpedo, ki jo je litovska vlada na nemško zahtevo izročila rajhu.

naredil začuden obraz in menil, da je najbrže obmejni uradnik zaradi velikega navala ob meji pozabil na moj potni list pritisniti pečat. Obmejno potrdilo o denarju, ki mi ga je bil napisal mladenič iz Tuschkau — čeprav ne bi bil smel nikogar pustiti čez mejo — me je rešilo. To je bil dokaz, da sem prišel čez mejo »zakonito«. Nekaj trenutkov nato sem bil v Belgiji.

Fantastična zgodba o danskih dvojčkih

Köbenhavn, marca.

Na Danskem je, kakor znano, z zakonom dovoljeno poiskati nezakonkega očeta, če ni znan. In tako se včasih zgodi, da pridejo v takšnih primerih na dan neverjetne reči...

To se je najbolje pokazalo pred kratkim ob neki sodni razpravi, ki

Ugotovili so baže, da ima dvojček, ki si ga lasti toženi oče, res njegovo kri, dočim drugi nima niti sledu lastnosti njegove krvi. Tako vsaj trde danski listi, ki se že nekaj dni bavijo s tem svojevrstnim primerom.

10 sekund je odločalo o milijonih

Newyork, marca.

Eno izmed newyorških sodišč je pred kratkim razsojalo zanimiv primer.

Pred dobrim mesecem je v Newyorku umrl milijonar Hamphrey, ki je svoje življenje zavaroval za dva milijona dolarjev. Ker je pa zadnje čase izgubil veliko denarja pri raznih drznih spekulacijah, ni mogel o pravem času plačati zadnjega obroka za svojo zavarovalnico. Zavarovalnica mu je postavila rok za zadnji obrok do 15. februarja do druge ure popoldne.

Madžarske čete koraka jo v neko ukrajinsko vas.

je zbudila v danski prestolnici veliko senzacijo.

Neka mlada ženska je vložila tožbo proti svojemu ljubimcu, češ da je oče enega izmed dvojčkov, ki ju je pred kratkim povila. Z neverjetno vztrajnostjo je trdila, da je oče samo enega dvojčka. Najzanimivejše je pa to, da je bil obtoženec pripravljen priznati tega otroka in je prav tako vztrajal, kakor mati, da je oče samo temu otroku.

Takšna izjava je kajpak izzvala smeh pri vseh navzočih, posebno še pri zdravnikih. Še večja zmeda je pa nastala, ko so preiskali kri dvojčkov.

Usoda je pa hotela, da je milijonar istega dne okrog druge ure popoldne izdihnil in ni plačal poslednjega obroka.

Milijonarjeva rodbina, ki je hotela priti do zavarovalnine, je trdila, da je umrl pred drugo uro. Zavarovalnica je pa vztrajala pri tem, da je umrl po drugi uri in da zato njegova rodbina nima pravice do zavarovalnine.

Naposled je vsa stvar prišla pred sodišče, ki naj bi natanko ugotovilo, kdaj je milijonar umrl. Po dolgotrajnem ugibanju je sodišče ugotovilo, da je milijonar umrl natanko ob eni uri 59 minut in 50 sekund. Tako je morala zavarovalnica milijonarjevi rodbini takoj izplačati vso zavarovalnino. 10 sekund je odločalo o težkih milijonih.

Ubežni jetnik tri leta ugledni ginekolog

Pariz, marca.

Policija v Cannesu je aretirala doktorja Noela, znanega ginekologa iz Grassa. Ugotovila je namreč, da ta gospod ni nihče drugi ko neki ubežni jetnik in da ni nikoli študiral medicine.

Pred tremi leti se je v Grassu naselil eleganten gospod. Izdajal se je za ginekologa. Kmalu si je pridobil veliko klientel med tamošnjimi damami. Že v kratkem času je postal najbolj znani zdravnik na francoski Rivieri.

V elegantnem avtomobilu je potoval po najelegantnejših francoskih kopališčih in letoviščih. Njegovo ime je tako zaslovelo, da so dame kar drle v njegovo ordinacijo.

Dr. Noel bi bil še danes ugleden zdravnik, če ne bi napravil usodne napake. Več damam je namreč obljuboval zakon in si od njih izpožajal denar.

Ko se je nekaj dam pritožilo, da jim dr. Noel izmamlja denar, je posredovala policija. In tako je ugotovila, da ta gospod sploh ni doktor, temveč pobegli Marko Noel in da vseučilišča od znotraj še videl ni. Zdal se bo za svojo sleparijo pošteno pokoril.

Križanka in uganke

Moj skrivni vrt

KRIŽANKA ST. 8
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
3 4 5 6 7 8 9 10 11
4 5 6 7 8 9 10 11
5 6 7 8 9 10 11
6 7 8 9 10 11
7 8 9 10 11
8 9 10 11
9 10 11
10 11
11

Pomen besed:
Vodoravno: 1. pokrajina v Aziji; 2. mesto v Španiji; sveta slika; 3. predlog; reka v Srbiji; stročnica; 4. mesto v severni Italiji; švedsko ime; francoski plemiški znak; 5. rusko žensko ime; narobe reka v Jugoslaviji; 6. predlog; medmet; 7. božja hrana; barvilo; 8. kraj pri Ljubljani; domače ime za mater; narobe žensko ime; 9. siromak iz sv. pisma; del telesa; medmet; 10. pesem iz opere; južna rastlina; 11. visoka šola.
Navpično: 1. nauk o ustroju telesa; 2. hrib pri Beogradu; trg v starih grških mestih; 3. nikalnica egiptski bog; domača žival; 4. Mohamedov zet; prvi človek; hrvatski zaimek; 5. mesto na Češkem; mesto v Romuniji; 6. pokrajina v Ameriki; 7. tuj denar; manjka mi; 8. ruska reka; domače žensko ime; beseda, ki dopušča izbero; 9. oseba iz sv. pisma; ničla; medmet; 9. električen tečaj; misel; 11. pokrajina v Afriki.

POSETNIKA ST. 10

GEJI CELI
GRADIŠKA

Kaj je njen mož po poklicu?

IZLOČILNICA
PETELIN — SKLADIŠČE — IN-
DUSTRIJA — ELEKTRIKA — AJ-
DOVŠČINA — AGONIJA — LOBA-
NJA — BOJISČE — KOPITAR —
ZOOLOG — BESEDA — ZASLUGA —
SAMOJED — JABOLKO.

Iz vsake besede vzemi dve zapo-
redni črki in sestavi iz njih pregovor.

ČRKOVNICA ST. 10
L I V U M E
V H E I N T
E K U S E I
O A S Š O S
Č K O D A V

DOPOLNILNICA
O L E M A O P E O R
* * * * *
A K A Č A E S A O B

Namesto zvezdic vstavi prave črke,
da dobiš v navpičnih vrstah besede,
v srednji vodoravni pa ime in pri-
imek slovenskega pesnika.

SESTAVLJALNICA
KRU RZG TAJ HAO ST AMU JVS
KDO ODA AJA

Te skupine črk uredi tako, da ti
dajo znan pregovor.

PREMIKALNICA
SPOMENIK
OKRASITEV
KRALJICE
AMERIKA
ZANIMANJE

Premikaj te besede tako, da dobiš
v treh navpičnih zaporednih vrstah
tri zemljepisna imena.

Vsakdo nima lastnega vrta, pol-
nega lepih cvetic. Toda cvetice v
božji, prosti prirodi so za nas vse.
Samo pojdemo malo med nje, dosti,
dosti jih bomo našli — za vsak okus.
Lahko si natrgamo šopek ali izkop-
ljemo cvetico s korenino, da si okra-
simo sobo, pa bomo tudi imeli svoj
majhen vrt.

Vsak človek nima lepega življenja,
polnega bogastva, sreče in veselja.
Ne, večina med nami vleče svojo culo
skrbí skozi megleno vsakdanjost, ki
nas hoče zadušiti. Pa vendar stoji
toliko cvetic ob naši poti in jih ne
vidimo! Toliko majhnih veselj, ki bi
si jih z lahkoto ustvarili in ki bi po-
zlatila našo vsakdanjost.

Kakšna naj bodo ta mala veselja,
to je odvisno od značaja vsakega člo-
veka. Tu se moramo učiti od otrok.
Vsakdo izmed njih ima kakšno drugo
igračo in ta igrača mu pomaga čez
bolečine — ki jih spozna tudi otrok.
Dostikrat je ta igrača za naše oči
smešna — raztrgana lutka, ves ogo-
ljen medvedek, da, lahko je tudi ko-
šek blaga, ali pa, kakor pri moji
najmlajši, košek vate, ki si ga pri-
tisne na srce, kadar je žalostna, ka-
dar jo kaj boli ali kadar zvečer ne
more zaspati. Tako je tudi pri nas
odraslih ljudeh. Pogosto je kakšna
malenkost, ki sama na sebi nič ne
pomeni, pa vendar skriva v sebi za
ves svet moči in tolažbe.

Uboga, osameljena žena, ima živalco:
psička, mačko, ptico, in tej živalci
daruje vso ljubezen svojega samot-
nega, od sveta zavrnjenega srca. Ali
ni to smešen in hkratu ganljiv po-
gled?

Star samec ima ob oknu polico
kaketej, ki jih neguje in zaliva, in ki
jih ljubi kakor otroke. Vsak nov po-
ganjek mu pomeni dogodek in vsak
cvet mu je praznik.

Stara izmučena gospodinja plete
ali veže ročno delo. Vsa njena utru-

jenost, vse njena vsakdanja skrbi se
zapletejo med pisane niti, ki izžare-
vajo neko čudno, svojo moč.

Pomirjena in potolažena odloži
delo in se potem vrne v boj z živ-
ljenjem.

Nekateri imajo zbirke, ki jim pri-
našajo srečo. O, saj ni treba, da bi
bile dragocenosti, kakor znamke ali
novci, ki pomenijo premoženje. Nji-
hova naloga je le, da pomagajo, da
tolažijo in razveseljujejo.

Jaz imam, da odkrijem skrivnost
svojega skrivnega vrta — knjigo in
v njej nekaj sto razglednic s sli-
kami cvetic. Za moderne čase je to
morda nekaj zastarelega, in v dne
razglednice tudi niso prav nič. Toda
utegnejo priti zimski dnevi, megleni,
sivi dnevi, ko človek zmrzuje na koži
in v duši, ko je malo denarja, ko je
otrok bolan in ko se sonce že dolge
tedne ni pokazalo — tedaj vzamem
svojo tolažilno knjigo v roko in li-
stam po njej. Lepo naslikane, pisane
cvetice me gledajo, pripovedujejo mi
o prelepih, zlatih pomladanskih in
poletnih dneh, ki bodo kmalu in za-
neslljivo prišli.

Navdajo me z veseljem prav do
globine srca. Svoje otroke pokličem
in potem listamo dalje in se lotimo
kakšne neumne igre — izprašujemo
se na primer, katera cvetica nam je
na vsaki strani najbolj všeč — in
iznenada se nam zazdi svet spet lep
in življenje lahko.

»Če ne boste takšni, kakor otroci...«
je dejal naš Rešenik. Morda je mislil,
da se moramo od otrok učiti veselja
nad majhnimi, neznatnimi reči ob
robu našega trdega življenja in da
bomo potem že na zemlji imeli ne-
beško kraljestvo: veselo, zadovoljno
srce.

To je moj skrivni vrt. Nobenega
resničnega ni, ki bi mi mogel na-
praviti več veselja.

Tobačnorjava volnena pletena jopica z rožnatimi in zelenimi našivki. Ovrat-
nik je visok, ramena pa podložena. Našivke iz volnenih trakov, ki jih
spletete posebej, lahko prišijete tudi kako drugače. Glavno je, da sta vzorec
in barva te jopice nad vse uspela.

Gospodinjam za veliko noč

Deage gospodinje!

Ko boste imele to številko v rokah,
bo treba že resno misliti na veliko
delo, ki sleherni gospodinjci čaka pred
praznikom Vstajenja. Treba se bo
lotiti marsikakega dela, ki vas čaka
le za največje praznike. Celo stano-
vanje bo treba prečistiti in za praznik
pomlad dom spomladansko prenoviti.
Vselej pa imejte v mislih, da mora
biti vaša družina ob tem velikem
prazniku vesela res vesela in zado-
voljna in praznično razpoložena. Za
to mora kajpak skrbeti gospodinja. Za
to bo v prvi vrsti dosegla tako, da bo
dom skrbno očistila da bodo domačim
kar zažareli obrazi, ko bodo stopili
vanj.

Najbrže ste že same izkusile, kako
gre vsako delo dosti hitreje od rok, če
se ga človek loti po dobro premišlje-
nem načrtu. To še posebno velja za
praznično čiščenje. Premislite torej,
preden se česa lotite, kje boste začele,
kaj boste naredile in kako. Tako vam
bo šlo delo dosti bolj hitro od rok,
ve boste pa kljub trudi zadovoljne in
nič več ne bo tistega nepotrebnega
beganja sem in tja in vzdihovanja:
»Oh, in še tole, pa tistole in tretje!«
Saj veste, kako je bilo lani in prejšnja
leta. Niste vedele, kje in kaj bi pri-

Kakor viteška pokrivala iz srednjega
veka je videti gornja športna kapuca,
spletena iz svetle, vzlase volne in
pripravna za krajše izlete v pomladno
naravo.

utegnile otroke peljati k božjemu
grobu.

Potlej si pa čim bolj prizadevajte,
da boste ohranile svečano razpolože-
nje; Bog varuj kakšnega prepira ali
kaj podobnega. Tudi nikakršne živ-
nosti, temveč mir in medsebojno po-
puščanje.

Naposled pa skrbite, da bo na praz-
nik miza kar najlepše in kar najbolj
bogato pogrnjena.

Naša kuhinja
Kaj bo ta teden na mizi?

Jedilnik za skromnejše razmere
Četrtek: Šara s svinjsko glavo, hren
v solati. Zvečer: Ocvrta jajca.
Petek: Krompirjeva juha, praženec.
Zvečer: Mlečen riž.
Sobota: Srce v omaki, špageti. Zve-
čer: Polenta, kava.
Nedelja: Goveja juha z jajčno kašo,
naravni zrezki, krompirjev pire, moto-
vilec. Zvečer: Govedina v solati,
kava.

Jedilnik za premožnejše
Četrtek: Goveja juha s snežnimi
žličniki, čebulna omaka, krompirjev
pire, govedina. Zvečer: Telečji go-
laž, polenta.
Petek: Zelenjavna juha, ribe v rižu,
kolač s sladkim snegom, kompot.
Zvečer: Palačinke, kompot.
Sobota: Porova juha, krompirjeve
klobasice, motovilec. Zvečer: Krom-
pirjevi žepki, čaj.
Nedelja: Riževa juha, telečja pečen-
ka, pečena cvetača, pražen krompir,
solata. Zvečer: Zdrobov kipnik z
mlečno omako, kompot.
Ponedeljek: Kruhova juha s sekani-
co, repca, krompirjev pire. Zvečer:
Rižota s solato.
Torek: Juha z vraničnimi cmoki,

polpeti, krompirjeva solata. Zvečer:
Hrenovke, slane prestice, čaj.
Sreda: Lečnata juha, krompirjev
pire, kislo zelje. Zvečer: Pljučne
rezine s presnim maslom, čaj.

Pojasnila:
1 Snežni žličniki na juhi: Zmešaj
mleko in moko v gosto tekoče testo,
osoli ga in prideni sneg dveh belja-
kov. Z žlico jemlji testo iz skleda in
spuščaj v vrelo mast, kjer žličnike
ocvri. Ko se nekoliko odteko, jih po-
lij z juho.
2 Kolač s sladkim snegom: Zdrobi
7 dek presnega masla z 12 dekami
moke, prideni malo soli, nastrganih
limonovih lupinic, 2 rumenjaka in 2
žlici sladkorja. Zgneti v testo; zvaljaj
ga in ga napol speci. Potlej ga vzemi
iz pečice, namaži z mezgo; iz nekaj ru-
menjakov, ki so ti ostali, pa napravi
trd sneg, mu primešaj sedem žlic
sladkorja, namaži precej na debelo po-
vrh mezge in lepo rumeno zapec.

3 Krompirjeve klobasice: Zmešaj
enake dele kuhanega in pretlačenega

Nesmrtni športni plašč! Čeprav le-
tošnja spomladanska moda ni izrazito
športna, ima v njej športni plašč še
zmerom veliko besedo. Navadno je iz
grobega široko kockastega volnenega
blaga, spredaj nalašč malomarno od-
prt, da odkriva eleganten kostim ali
obleko v isti barvi. Na naši sliki vidiš
plašč iz belozelene kockaste volne,
obleka je bela, z zeleno patentno za-
drzo in zeleno pahovko.

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Zlogovnice: krmilo, Adone, Dednje, Adrij,
ruina, Semiramida, Erotika, deževnik, elabo
rat, rokoborba, Emilija, bumerang, agonija,
Hilarij, Ančka, črevesje — Kadar se de-
re babat, modri možaki molče
Črkovnice: Najprej vzamem poslednjo črko
v prvi navpični vrsti in berem navzgor. V
drugi vrsti berem navzdol, v tretji spet na
vzgor itd., pa dobiš: Kar lahko danes sto-
ziš, ne odlašaj na jutri.

Premikalnica: Apatin, Korana, Ogulin.
Črkovnice: Najprej vzamem zadnjo navpič-
no vrsto od spodaj navzgor, potem predzad-
njo od zgoraj navzdol in tako dalje, pa
dobiš: Kakor zaključiti v gozd,
tako zaključiti odgovor iz gozda.
Izločilnica: Vzamem vse prve in druge
črke, pa dobiš: Vsaka ptica svoje
gnздо ljubi.
Posetnica: Tovarniški ravnatelj.
Sestavljalnica: Vsaka pesem je le
nekaj časa lepa.
Magičen kvadrat: Ipan, ikona, potop, ano-
da, napad.

J.C. Mayer Ljubljana
Wolfova

Gospodinjam
samo kvalitetno blago

VOLNENO BLAGO:
plašči, kostumi,
obleke

BELO BLAGO:
posteljnina, platno,
lednine garniture

DEKOR. BLAGO:
zavese, preproge,
linolej

Opozarjamo tudi na cenejši prodajni oddelček!

Krompirja, sesekljane sveže svinjine in teletine. Prideni tudi nekoliko prav drobno sesekljane peteršilja in smetane, belega popra in soli. Iz tega napravi majhne klobasice in jih ocvrni na masti. S solato jih postavi na mizo.

Krompirjevi žepki: Zgneti v testo pol moke, pol pa skuhanega in prečistega krompirja, eno jajce in malo soli. Razvaljaj ga in razreži na štiri-oglate krpice. Na vsako krpico daj nekoliko mezge, kakršno pač imaš in krpico pregani tako, da bo imela obliko žepka. Robove krpice namaži z jajcem in stisni. Skuhaj v slani vodi, kuhane odcedi, preplakni v mrzli vodi, postavi jih na gorko in jih zabeli s presnim maslom in drobtinami.

Mlečna omaka: Zavri kozarec mleka ali sveže smetane, pridene košček v cunjico zavezane vanilije ali cimeta. V drugi posodi pa dobro umešaj tri rumenjake in stolčnega sladkorja, vlij na to vrelo mleko in urno mešaj. S to omako oblij kipnik.

Kruhova juha s sekancico: Sesekljaj kuhane govedine ali pečene teletine in nekoliko čebule ter praži na masti ali maslu. Osoli, ubij vmes eno jajce, dodaj dve žlici kisle smetane in v sekancico povaljaj na kocke rezane žemlje. Povaljaj še v nastrganem siru in kocke osuši v kozli v pečici. Polij jih z juho.

Plačajte naročnino!

Lepotna nega poklicne ženske

Marsikatera živi v napačnem prepričanju da poklicni ženski ni treba paziti za zunanjo lepoto in da je dovolj, da obvlada znanje, potrebno za poklicno delo. Takšno mnenje je pa že zdavnaj zastarelo. Pomislite, da tudi v uradih in v trgovinah ljudje radi gledajo čedne ženske in da je nešteto poklicev na svetu, ki kar terjajo od ženske lepoto ali pa vsaj lepoto nego. Takšen poklic je na primer poklic igralke, pevke, poklic prodajalke v trgovini za lepote pripomočke. Kajpak tudi ni napak, če je zasebna tajnica ljubka, če ti blagajničarka preštevata denar s negovanimi rokami in bolnišnica strežnica kar sije lepote in zdravja.

Ni res, da je lepota nega draga in da si jo morejo privoščiti samo bogate, razvajene ženske. Tudi ni točno, da si utegneš s lepoto nego marsikaj poslabšati namesto polepsati. Z malo denarja, pač pa z dosti iznajdljivosti in umetnosti si utegne vsaka ženska zgraditi tisto pot, ki jo bo zanesljivo pripeljala do zdravja, torej do lepote. Kajpak ni vsaka tako srečna, da bi jo mati narava že ob rojstvu obdarila s lepoto, pač se pa menda dve tretjini od vas, ki to berete, ponašate z zdravjem. In zdravje je že skoraj toliko ko lepota.

Lepotna nega poklicne ženske je kaj preprosta, prirejena je tako, da ne vzame preveč časa. Jutrnja nega je posebno važna, njen namen je, da že zjutraj za ves dan okrepi človeka in poveča njegove telesne in duševne zmoglosti. Prične se s kozarcem tople navadne vode ali sline, spiti jo moramo na tešče, najbolje še v postelji. Pet minut počitka, nato hop iz postelje in deset minut telovadbe in dihalnih vaj pri odprtem ali vsaj priprtem oknu. Zdej umivanje s hladno vodo in nega obraza. Tudi za poklicno žensko je priporočljivo, da si pokrije obraz z dobro kremo in dobrim, higienim pudrom; bolje je, da pokriva znojnice kremo in puder kakor pa prah z uradniških listin ali pa cestni prah, poln nesnage in bacilov. Krema in puder v takšnem primeru dobro ščitita in hranita kožo. Zajtrk mora biti izdaten in obilen, pač angleški zajtrk z mezgo, presnim maslom in jajcem. Ženske, ki telesno in duševno delajo, potrebujejo dovolj kuriva, medtem ko

ženske, ki nič ne delajo, store najboljše, ako jedo zjutraj samo sadje.

Lepo ali slabo vreme ne sme vplivati na razpoloženje poklicne ženske. Lepa in slabega vremena ni, je samo dobra in slaba volja. Poklicna ženska naj hodi v službo zmerom peš, tudi pozimi in v dežju, to je pač skoraj edini šport, ki si ga utegne privoščiti pri osemurnem delavniku. Koristno je pa, ako se posvetiš kakšnemu športu, posebno telovadbi. Namesto da bi šla zvečer v kino, pojdi rajši k telovadbi ali pa na izprehod po svežem zraku.

V uradu, kjer delaš, ne kadi in ne dovoli, da bi drugi kadili. Kajeenje namreč izredno škoduje lepoti in svežini kože. Sobo, ki v njej delaš, večkrat prezračil, pazi da ne bo preveč kurjena, to bi motilo tvoje telesne in duševne zmoglosti. Najbolj zdrava južina je sadje ali jogurt.

Zvečer si vsekako vselej očisti obraz kremo in pudra, namaži roke z mastno kremo in zgodaj leži. Spanje ne verjetno dobro učinkuje na zdravje in na lepoto. Še nekaj besed o lepotnih pripomočkih. Napačno je mnenje, da so samo inozemski lepotni pripomočki uspešni. Zdej imamo že toliko izvrstnih domačih lepotnih pripomočkov, da ni treba več posegati po tujih. Dobro je imeti zmerom istega drogerista, ki naj bo hkrati tudi svetovalec za razna prečera vprašanja glede lepote nege. Dobro razpoloženje pa na zunanost vpliva bolj kakor vsi lepotni pripomočki, zato je potrebno, da ljubiš svoje delo in da z veseljem delaš. Vse kar človek dela z nejevoljo, škoduje duševnosti, hkrati kajpak tudi telesni lepoti, ki je samo zrcalo naše duševnosti. (n)

KOLESA

damska in moška, najnovejši letošnji modeli v največji izbiri napredni po neverjetno nizkih cenah.

NOVA TRGOVINA
TYRSEVA (DUNAJSKA) CESTA 36
nasproti Gospodarske zveze

Skrevnost kitajske kuharske umetnosti

Nikoli niso ljudje kakšne kuhinje tako obrekovali, kakor kitajsko. Podtaknili so ji gnila jajca in sesekljane črve, dušene kobilice in zrezke pitanih psov. Resnica pa nikakor ni tako neokusna. Kar se tiče tako osovraženih gnilih jajc, lahko rečemo, da niso gnila, temveč le »dodobra zrela«. Kobilice, črvi in psi so pa pridobitve iz časov lakote; iz tistih časov, ko se tudi Evropeci niso branili podgan in drevesnega lubja.

Temeljno pravilo kitajske kuhinje je postavil že utemeljitelj njihove vere — Konfuzij. Po Konfuziju ni noben obed popoln, če ni na mizi vsaj dvakrat toliko zelenjave kakor mesa. Zato so Kitajci vegetaričen narod. Bambusovi brstiči veljajo za največjo delikateso; Kitajci jih zračjo pripraviti na več ko sto načinov. Bolj popularni in cenejši so pa tako imenovani vodni kostanji; za njimi pridejo rumeni in črni fižolovi brstiči in kitajsko zelje (ki je po obliki, ne pa po okusu podobno zeleni). Kajpak je na čelu vse zelenjave riž. Kuharske knjige imajo po tri tisoč in še več receptov za pripravljanje riža.

Nam zahodnjakom je skoraj neznan, da Kitajci pojedjo še več rezancev kakor Italijani. Baje je šele Marko Polo prinesel rezance s Kitajskega v Italijo in tako postavil temeljni kamen današnji italijanski industriji špagetov in makaronov. Še danes pa Kitajci trde, da so tudi najboljše jedi iz rezancev, ki jih pripravljamo zahodnjaki, v najboljšem primeru le posrečene poskuse njihovih kitajskih jedi te vrste. To so potrdili tudi Evropeci, ki so imeli kdaj priložnost jesti v kakšni kitajski restavraciji.

Ptičja gnezda in somove plavuti igrajo v kitajski kuhinji podobno vlogo kakor v zahodnjaški kaviar in gomo-ljike; samo najbogatejši ljudje si jih lahko privoščijo. Užitna ptičja gnezda (salangani), gnezda neke vrste lastovk, imajo svoj okus — kitajski sladkusi ga na moč cenijo — od silne ptičje, ki jo uporabljajo pri lepljenju gnezdec. Somove plavuti pa ne jedo kot plavuti, temveč iz njih skuhamo nekakšen kipnik, ki je baje vrhunec vseh zemeljskih užitkov.

Specialnost kitajske kuhinje je tudi pripravljanje perutnine. Najbolj priljubljena je raca, ki pa mora biti, če naj bo popolna, brez kosti. Kuhar že več ur poprej, preden začne pripravljati jed, odstrani kosti. Le najtanjše koščice na koncu perutnice smejo ostati zraven. Če se pri pripravljanju jedi koža ne nekoliko odrgne na kakšnem vidnem mestu, se mora gostitelj oprustiti zaradi svojega slabega kuharja. Presenetljivi so pa nadevi, ki z njimi nadevajo race brez kosti. Trup navadno nadevajo s sesekljano gnjatjo in vodnimi kostanji, jetra pa dajo na mizo posebej z bambusovimi brstiči. Odstranjene kosti pripravijo v sladki omaki ali pa v omaki iz črnega fižola.

Čeprav je imel zahodnjak že priliko spoznati posamezne kitajske delikatese in se jih morebiti celo navadil, mu kitajske začimbe še zmerom delajo težave. Posebno pogosta uporaba ingverja (ki baje izvira tudi še od Konfuzija) in preveč popoprane jedi niso nič kaj prijetne za njegov želodec. Uživa jih lahko le med izdatnim prilivanjem. Izmed pijač je najpogostejši čaj, kajpak brez sladkorja, mleka ali limone. Med alkoholnimi pijačami pride na mizo navadno riževino, ki je včasih čisto lahka, včasih pa presenetljivo močno, kakršen je pač recept, ki so ga po njem napravili. Iz riža delajo tudi žganje za moške, medtem ko se ženske navadno drže lahkih likerjev. Najnevarnejša pijača je pa tako imenovani »liker iz tigrovih kosti«, ki ga pijo v plitvih kozarcih in je baje na moč vražji.

Notranja nega telesa

Nikakor še ne storite vsega, prav za prav niti najvažnejšega ne, če svojo kožo negujete in jo razvajate samo z dobro kremo in najboljšim pudrom. Za vašo lepoto, vašo svežost morate skrbeti predvsem za notranjo nego telesa. Nekaj nasvetov:

V prvi vrsti skrbite za to, da ne boste uživali preveč začinjeno hrano,

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Ce Vam je le mogoče, dajte mu za zdravje in užitek čim čišče najboljše naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci

Če sami bolečate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Nadanskega zdravilnega kopališča SLATINA RADENCI

temveč dobro, mešano hrano. Ne pozabite na rudninske soli. Nerednost v dovajanju rudninskih soli telesu že povzroči nečisto polt. Prav tako slaba prebava, ki je poguba za vašo polt. Dalje skrbite tudi za dovajanje zdrave krvi koži. Za to je potrebno, da se telo, če je le mogoče, vsak dan okoplje na zraku. Vsak dan se torej pred odprtim oknom okopajte na zraku, poleti na soncu, pozimi pa od časa do časa na višinskem soncu.

Ali naj uživamo sladkarije?

Neki nemški profesor je opazoval dvajset mladih deklet v neki pisarni. Delovna sposobnost je bila do druge ure precejšnja. Od druge ure dalje je pa naglo pojemala. Profesor je pustil del teh deklet brez hrane, drugim je pa dal ob dveh slaščicah in oranžado. Pokazalo se je, da se je delovna sposobnost teh deklet zelo okrepila.

Neki drug Američan je pa ugotovil, da ima obloženi kruhek 200 kalorij, medtem ko ima košček slaščice ki je vreden istega denarja, 450 kalorij. Tudi on je spoznal, da »sladkarije« ni tako neumna in omalovaževanja vredna stvar, kakor mislijo nekatere skrbne tete.

HUMOR IN ANEKDOTE

Izplačalo se je

»Ali ste dobili veliko odgovorov na vaš ženitni oglas v časopisu?«
»Da, nekaj sto.«
»In...«
»In, da sem na vsa pisma odgovoril, sem si moral najeti strojepisko.«
»In uspeh?«
»Poročil se bom s strojepisko.«

Pomota

»Čeprav vas nisem še nikoli videl, draga gospa, mi vendar niste tuji. Oh, kolikokrat mi je moj prijatelj, vaš mladi mož, ves navdušen bral pisma svoje ljubljene Tončke.«
»Gospod, jaz sem Ančka!«

Ameriška

Mina je oblekla najnovejšo toaleto svoje gospe, znane filmske dive, in odšla na ples.
»To je pa še preveč!« se je razjarila milostljiva, ko ji je prišla na sled.
»Ali vas ni bilo prav nič sram?«
»Oh, pa še kako! Saj nisem vedela, da je tako globoko izrezana!«

Sprememba

Dunajski komik Johann Nestroy (1801—1862) je šel nekoč k zdravniku, da ga je preiskal.
»Preveč ste obloženi z delom,« je dejal zdravnik. »Po vsaki ceni se morate nekoliko razbremeniti in si privoščiti več spremembe.«
Nestroy se je na ves glas zasmejal.
»Zadnje tedne sem igral v dvanajstih različnih vlogah, spoznal sem celo vrsto žensk in sem se zadnje leto petkrat zaročil. Ali ni to dovolj spremembe?«

Znanec

La Fontaine (1621—1695) je bil nedvomno velik pesnik basni, a žal — slab oče.
Morebiti je bil temu kriv tudi nesrečen zakon...
Edinega otroka je pustil zgodaj od doma in prav nič se ni briga zanj.
Čez več let je srečal v neki družbi mladega moža, ki je zbudil njegovo pozornost.
Vprašal je gostiteljico:
»Kdo je oni gospod; tako znan se mi zdi, najbrže sem ga že kje videl?«
»Vaš sin, gospod La Fontaine!« je v zadregi odgovorila gostiteljica.

Kreda za Fanny Elsslerjevo

Ko je prišla Fanny Elsslerjeva, svetovnoznana plesalka, gostovat v Pariz, se je v njeno grozo pokazalo, da ni nikjer nobene krede, ki jo je nujno potrebovala, da bi si z njo namazala črne madeže na svojih belih čevljih. V svojem obupu je zdirjala k ravnatelju, da bi ji po vsaki ceni priskrbel kredo. Ko ji je prigovarjal, da ne more dobiti krede, ker je nedelja in so vse trgovine zaprte, je kratko dejala:
»Hočem kredo, ali pa ne bom plesala.«
Nesrečen je odhitel. Čez dobro ur se je vrnil in prinesel deset koščkov krede.
»Kaj sem vam dolžna?« je vprašala plesalka.
»Deset skodelic kave,« se je glasil odgovor. »Moral sem namreč pretakniti deset kavarn, da sem pri biljardu izmaknil kredo.«

Oblekca za šolarko iz staroročnega volnenega blaga, s širokim, v gube položenim krilcem in s srajčno bluzo iz belo-rdeče progaste pralne svile.

Eden zadnjih pariških modelov popoldanske obleke, namenjene mladim dijakinjam. Oblekca je iz tafta in se kajpak lepo poda samo, vitki m dekletom.

Gospodična tajnica

16. nadaljevanje

In šli sta. S strahom v srcu je Owen obstal na obali. Marji ni zaupal. Dobro jo je poznal.

Na kratki poti do hotela sta se dami pogovarjali.

»Čudovito se znate obleči,« je priznala gospa Perrinova in strme občudovala Marjino obleko. »Kdo vam pa šiva?«

»V Parizu mi delajo obleke. Saj nisva daleč od tega mesta. — V zapadni Nemčiji. Pa tudi ta ženska, ki potuje z dr. Röhnom, nima slabega krojača. Kdo pa je prav za prav?«

»Koga mislite?« je nedolžno vprašala gospa Perrinova. Nicesar se ni razumela.

»Dama, ki potuje z dr. Röhnom,« je ponovila Marja.

Amerikanka je obstala.

»O kom govorite, prijateljica? To je vendar žena dr. Röhna!« Posmejala se je.

Marja je odkimala. »Motite se, madame. Dr. Röhn nima žene!«

Gospa Perrinova je bila tako presenečena, da je pozabila zapreti usta.

»Ali ne bi šli dalje?« je predlagala Rusinja in se nasmehnila.

»Tako je vroče, da se kar solnčarice bojim.«

Podzavestno ji je stara dama sledila.

»Motite se,« je rekla, ko se je spet nekako znešla. »Röhnova žena je. Zanesljivo vem.«

»Kako morete to zanesljivo vedeti, madame? Ko sem v juniju govorila z Röhnom, je bil še sane.«

»A, tako!« Gospa Perrinova se je z olajanjem nasmehnila. »Veste, se le prav pred kratkim sta se vzela. Medene tedne imata zdaj!« je tiho dodala.

»Nemogoče!« je vztrajala Marja.

»Dr. Röhn je zagrižen sovražnik zakona. Kako je mojemu možu odsvetoval, da bi me vzel! Svet se bo prej podrl, preden se bo Röhn oženil.«

»Psi, ki lajajo, ne grizejo,« se je zalila gospa Perrinova.

»Kakor mislite,« je mirno odvrnila Rusinja. »Sicer pa je prav vseeno, ali so ljudje oženjeni ali ne.«

»Kaj pa govorite?« Mrs. Perrinova je spet obstala. »To ni vseeno. Vsaj meni ne!«

»Tudi meni ne,« je s prepričljivim glasom vzklila Marja. »Za-«

»Samo sem tudi vprašala, kdo je ta dama.«

»Toda, gospa Ownova, ne bodite tako svojeglavi! Res je njegova žena!«

Marja Fjedorovna je spet odkimala.

»Ne pustite, da bi vas ljudje vlekli za nos, madame. Dobro vem, da je njegova ljubica. Zaupam vam celo še nekaj drugega. Nekdo me je prosil, naj vam in vašemu možu resnico prikažem.«

Debelušni gospe Perrinovi je začela pohajati sapa.

»Prosil vas je?« je zasopla. »Kdo pa?«

»Dr. Röhn,« se je zlagala Marja. Stara dama se je opotekla.

»Ne, saj ni mogoče,« je vzklila.

»Pa je resnično. Pojdva zdaj dalje, madame. Solnce!«

Stara dama je motoglavno stopala dalje. Marja jo je morala podpirati in voditi. Do hotela ni več izpregovorila besede. Tako se je zdelo, kakor bi jo bil kdo udaril s kolom po glavi. Grda prevara jo je hudo bolela.

Počasi sta stopali po stopnicah v hotel. V veži je Perrinova podala Rusinji roko. Roka je bila vlažna in mrzla.

»Oprostite mi morate, Mrs. Ownova,« je rekla in težko zasopla.

»Nekoliko moram leči. Vročina!«

»Zelo mi je hudo, madame, če sem vam pripravila razočaranje. Nisem slutila, da vas bo tako zadelo,« je žalostno vzklila Marja.

Mrs. Perrinova je slabotno odmahnila z roko.

»Samo svojo dolžnost ste storili, otrok. Na svidenje.«

Odšla je proti dvigalu in tam utrujeno sedla na žametno klop.

Marja Fjedorovna se je zadovoljno nasmehnila, ko se je dvigalo odpeljalo v višino. Potem se ji je zmagovalen nasmeh izpremenil v nasmeh zapeljivke. Možak petdesetih let, lepe postave, z ukazujočim, ostrim obrazom je gospodovalno prišel skozi vrata, ostrmel, ko je stopil mimo nje, obstal, jo dolgo opazoval, potem pa hitro zavil proti baru. Tam se je še enkrat obrnil in jo pogledal.

Delala se je, kakor da tega pogleda ne bi bila videla. Dobro je poznala moške.

Stopila je k vratarju.

»Kdo je bil gospod, ki je pravkar odšel v bar?« je vprašala.

»Gospod Moravescu, romunski petrolejski magnat, cenjena gospa. Ali niste videli njegove jahte? V kanalu je zasidrana.«

Zahvalila se je.

Tedaj se je Romun spet hitro vrnil iz bara. Njegove črne oči so se posvetile in potem je zavil v čitalnico.

Počasi, na videz slučajno je šla za njim. V zakonu se je strahovito dolgočasila.

Čitalnica je bila ob tej opoldanski uri prazna in zapuščena.

42

»Tega ne verjamem,« je vztrajal Perrin. »Toliko že poznam ljudi. Röhnova nista sleparja.«

»Pa je Rusinja tako zanesljivo trdila,« je vzklila gospa Perrinova in si obrisala pot s čela.

»Rusinje še ne poznam,« je zagodel predsednik. »Röhn in njegova žena sta moja prijatelja. Obrekovanj ne maram poslušati.«

»Saj bi bilo tudi nezasišano! Da bi tri tedne hodila v najini družbi in da bi on sprejel pri tebi službo, ko smo tolikokrat govorili o ljubezni in zakonu! O, da bi imel ti prav! Drugače bom sploh izgubila zaupanje do Evropejci!«

»Tega ne verjamem,« je zagodel.

»Najbolje bo,« je predlagala gospa Perrinova, »da vprašate njegovega prijatelja. Ta bo že vedel!«

»Za hrbtom prijateljev ne izprašujem,« je rezko odvrnil Perrin.

»Njega samega bom vprašal, ko se vrne!«

Marje Fjedorovne k južni ni bilo. Owen je sedel sam za svojo mizo. Bil je že vajen njene netočnosti. Tudi dama je pogosto zamudila kosilo. Sama se je zabavala, brez ozira na moža in red v hiši.

Ko sta se Röhn in Hilda vrnila v hotel, je zazvonil telefon v njuni sobi.

Perrin ga je že tretjič klical.

»Za trenutek bi rad z vami govoril, doktor,« je vzklila.

»Tako pridem!« je odvrnil Röhn in obesil slušalo.

Takoj je vedel, da pomeni ta klic konec vsega. Ni ga zastoj mučil strah vso pot. Prepozno je prišel.

Na pragu je za trenutek postal in se zazrl v vrata Hildine sobe. Ona je bila utrujena in je legla.

Potem je šel v prtiličje.

V veži je dobil Perrina.

»Pojdva v čitalnico,« je predlagal bančnik. Röhn je molče priklimal. Ko sta sedla, Perrin dolgo ni izpregovoril besede.

»Kaj želite, Mr. Perrin?« ga je vprašal Röhn, ki mu je molk postal že mučen.

»Rad vas imam, doktor. Odkrito se moram z vami pomeniti. Obrekovanja in sumničenja ne maram poslušati, potrebujem pa vaše besede. Vaše zasebne zadeve me nič ne brigajo. Vsaj danes ne več. Gre za najino skupno delo. In zato vas prosim za eno samo besedo — na častno besedo.«

Röhn ga je mirno pogledal.

»Samo 'da' ali 'ne' recite. Nič drugega. Ali ste z damo, ki jo moja

žena in jaz ceniva in spoštujemo, ki jo imava resnično rada, oženjeni? Samo 'da' ali 'ne' mi recite, na častno besedo.«

»Da!« je odvrnil Röhn.

»Hvala,« je priklimal Perrin in mu podal roko. Potem ga je očetovsko potrpeljal po rami in odhitel proti vratom.

»Mr. Perrin!« je vzklila Röhn. Zdal je hotel on govoriti.

Toda Perrin je samo odmahnil z roko. »Doktor,« je rekel, »niti besede več o tej neprijetni zadevi. Prosim vas. Zame je vse opravljeno!«

Po teh besedah je odšel.

Röhn je za trenutek zamišljen obstal. Potem je odločno dvignil glavo.

»Nezmislil! Čemu bi bil zdaj bolj papeški, kakor papež? Čemu bi s pretirano tesnosrčnostjo spet vse podrl? Naprej!«

Hitro je še on odšel.

43

Kmalu nato je potrkal na vrata Ownove sobe. »Naprej!« je vzklila prijatelj.

Vstopil je. Owen mu je prišel naproti. Röhn je pokazal proti sedalni sobi.

»Ali je žena tam?«

Owen je odkimal.

»Tvoja žena si je dovolila majhno zabavo, da me je izdala,« je jezno rekel.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike, zappestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perilo in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Owen se je zastrmel vanj, obraz se mu je spatil od sovraštva. »Ta zver!« je vzklila in zaškripal z zobmi. »Nisem si vedel drugače pomagati, in prosil sem jo, naj molči. Dejal sem ji, da bo med nama vsega konec, če bo kaj rekla. — Sicer je pa že davno vsega konec!«

Pobesil je glavo. »Ali ti je škodoval?« je v skrbeh vprašal.

»Znal sem udarec odvrniti.«

»Ta zver!« je spet vzklila Owen.

Toda to je bilo poslednje! Niti ne sanja se ti, koliko sem pretrpel.«

»Pač, Erwin. Vse sem vedel že prvi trenutek, ko sem te danes zagledal.«

»Poniževala me je. Moj denar je razmetavala — toda to je še najmanj. Pred osebjem, pred vsem mestom me je osmešila. Res je, da se je v malem gnezdu dolgočasila, čeprav je bila zmerom na potovanju — v Parizu, v Kölnu ali v Düsseldorfu. Z vsemi ravnatelji in inženjerji je flirtala — vrag ve, kako daleč je to šlo.«

Umolknil je, kakor bi mu bilo zmanjkalo sape.

»In ti si to trpel?« je resno vprašal Röhn.

Roman velike
ljubezni
po znanem
pisatelju
Alfredu
Schirokauerju

»O, ne,« se je nasmehnil. »Prečenjujete me. In še en nasvet. Dam vam ga brez plačila. To pot pazite bolje, kakor takrat, ko ste hoteli izsiljevati denar od vdove in sina. Srečno pot!«

Potem se ji je vljudno priklonil in šel.

Nekaj trenutkov je še stala sredi veže in se ni mogla niti ganiti.

Potem je udarila iz nje kletev. »Pasja duša!« je siknila. Ta kletev jo je šele nekako sprostila. Odhitela je v svojo sobo in začela z drhtečimi rokami pospravljati prt-ljago. Občutek, da je bila premagana, jo je grizel in boel.

Röhn pa je šel v jedilnico in sedel za mizo.

Pri sosedni mizi je sedela gospa Perrinova. Bila je strašno vljudna in pretirano prijazna. Zavedala se je svoje krivde. Po kosilu se je nagnila k Röhnu, pokazala z očmi na prazno mizo, ki je bila rezervirana za Owna in njegovo ženo, in vprašala:

»Ali ju ni doma? Z damo bi prav rada izpregovorila nekaj besed.«

Röhn je pokazal skozi okno. Tam je odhajala iz pristanišča jahta z razvitimi jadrji.

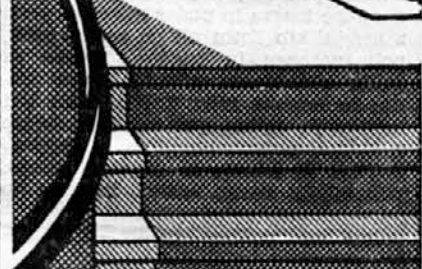
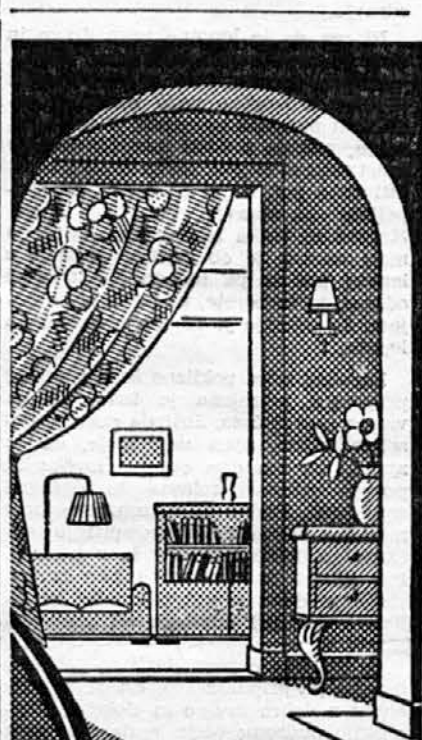
»Zdi se mi, da to ne bo mogoče, Mrs. Perrinova,« je suho odvrnil.

»Dama je pravkar pobegnila mojemu prijatelju z romunskim petrolejskim magnatom.«

Röhn je pokazal skozi okno. Tam je odhajala iz pristanišča jahta z razvitimi jadrji.

»Zdi se mi, da to ne bo mogoče, Mrs. Perrinova,« je suho odvrnil.

»Dama je pravkar pobegnila mojemu prijatelju z romunskim petrolejskim magnatom.«

Dr. R. W. Pearson

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč, odnosno »Hersan čaja«, mešanice posebnih zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona, šefa zdravstva v Bengaliji (Angl. Indija).

Po dolgoletnih izkustvih je določena vrednost »Hersan čaja«, in sicer z nedvomnim uspehom pri boleznih: pri poopmenju arterij, pri bolezni krvnega obtoka, ženskih boleznih, med menstruacijo (mesečnim perilom), pri migreni, revmatizmu, boleznih ledvic in jeter, motnjah v želodcu, pri zastrupljenju, zapeki, protinu, črevesnih boleznih, hemeroidih, pri splošnem in prenapetem debeljenju, zoper zgago. — »Hersan čaj« se dobi v vseh lekarnah. Vzorec Vam pošlje brezplačno:

RADIOSAN, ZAGREB, Dukljaninova 1
Reg. št. 14.001/1935

HERSAN

ZADEVA TAMANOI

Najzanimivejši kriminalni primer japonske policije

7. nadaljevanje

Njen obrazek je postal kar otrpel od naporov. Iz strahu pred solzami je pozabila na strah pred neznanim, ki je prežalo tam zunaj nanjo, kakor huda zver s stoterimi rokami.

Globoki priklon drobne gešje je bil majhna umetnina. Sinji kimono s čapljami je valovel nad belimi preprogami kakor našopirjen, iskree se pavji rep.

Rokavi so zakrivali drhtenje njenih rok.

Gost ji je vrnil poklon. Sedel je s prekrizanimi rokami na blazini. Tudi on je bil v japonski obleki.

Kiku ga ni videla. Ni se ga upala pogledati.

»Stopi bliže, Kiku san!« je rekel gost. Njegov glas je bil močan in ne oduren.

Kiku se je spustila na blazino, ki je bila pripravljena zanjo, njemu nasproti. Ko je odprla oči, ji je srce hitro, veselo udarilo.

O — saj to ni bilo tako hudo!

Ni bil star, hudoben mož, kakor si ga je zamišljala njena plaha domišljija. O, ne, tega gosta se ji ni bilo treba bati. Kako iz erca se ji je smehljalo. Kako mlad je bil — in kako je bil lep!

Hitro je Kiku spet pobesila oči in se zagledala v tla. Toda zdaj je že natanko vedela, kakšen je.

Svetel, okrogel obraz, polna, mehka usta, ki so kazala močne, bele zobe. In globoke, mandljeve oči, blage in svetle.

Zmeden in nekoliko osramočena — sama ni vedela zakaj — se je mala gešja spet dvignila. Njene nožice v belih, svilenih nogavicah so hitro capljale čez preprogo. Preden je izginila za vrati se je nasmejala.

Spet je bila tu — ljubko je ponudila gostu v dlani majhno skledico sakeja, riževega vina. Rokavi kimona so ji mahedrali kakor metuljeva krila.

Prav je imela Testika! To je bilo dosti lažje, kakor si je bila mislila.

Ze je sedela spet na blazini, gost pa je pazljivo poslušal njeno klepetanje, smejal se je, dobre volje je bil. Saj je bil lahko! Kiku je bila vesela, postala je zaupljiva, njen glasek je čebljala na njegova ušesa.

Ni opazila, mala učenka, da ne zabava ona gosta, ampak on njo. Ponosna je bila, da je vse tako dobro šlo.

Spretno je obrnil pogovor, da je naposled prešel tudi na osebne reči. Kako je bil mladi gospod ljubeznjiv, da je vprašal po domovini, male učenke!

Na širni ravnini Kwanto je stal dom njenih staršev. Kako rada je govorila o tem, kako rada se je vrnila v srečno deželo svoje mladosti, — samo če svojega dragega gosta ne dolgočasni...

Toda ne, on jo še vzpodbuja. Tako je potrpežljiv in pozoren! Se več hoče slišati o širnih poljih riža, o malih, slamo kritih hišah ozkih brveh in mostovih ki drže čez reko in jarke. O, srečni čas, ko je še mati nosila na hrbtu malo Kiku čez zibajoče se brvi, nežno in varno...

Ali še živi njena častivredna mati, tam, kjer stoji očetova hiša?

O, ne Senca šine čez blede obraze. Mamec ni več. Takrat, ko je dopolnila Kiku deset let, pri veliki pomladanski poplavi...

Toda častiti gospod oče — ali je zdaj on sam v hiši, eredi ravnine?

Da, dobri oče... Toda v hiši njene mladosti ga tudi ni več. Tam žive zdaj tuji ljudje. Vse je prodal, kar je bilo njegovega. Kar je mati umrla, niso imeli več sreče.

Kako hudo! Ali je imel njen častivredni oče smolo pri kupčiji?

»Da, nesrečo v kupčiji je imel. Tako je bilo. Oče je nakupoval svilo. Trgovci — kmetje so se globoko priklanjali, kadar je prišel k njim. Toda potem... cene so se znižale, gospodarstva stiska. Rdeče pobarvane netnice male Kiku so postale resne in njene besede prav tako.

In kje stanuje zdaj, pomilovanja vredni gospod oče?

Kiku žalostno odkima. Ne ve. Nič več ni slišala o njem, kar je prišla v hišo Makovega očeta.

Gost je ves obupen zaradi njenih žalostnih besed. Kako pa se je imeenoval njen častiti gospod oče? Morda ga on slučajno pozna in ve kako se mu godi?

»Ryutaro Čiba.«

»O — Čiba san« — Gost je res presenečen. »Zdi se mi da ga res poznam. Ali nima... kako bi rekel... zelo močnih opaznih zob? — Ali je mar ta Ryutaro Čiba?«

Mala gešja tleskne presenečeno z rokami. Vsa pravila lepega vedenja, ki so jih ji vcepili, je pozabila.

»Da — on je! Povejte mi, kaj veste o njem? Dragi gospod, tako lepo vas prosim...«

Gostu pa se iznenada čudno zmračil obraz. Oh, najbrže se jezi nad slabim vedenjem neumne učenke. Zdaj jo bo oštrel!

Osramočena pobesi dolge, črne trepalnice.

»Zelo mi je žal, Kiku san...« Gostov glas je iznenada hripav in počasen. »Osebnost vašega častivrednega očeta žal nisem poznal. Samo slišal sem o njem. Pa niso bile dobre novice...«

Kiku je onemela. Čuti, da bo zdaj nekaj strašnega. Čaka udarca, ki bo padel nanjo, zdaj takoj.

»Častivrednemu gospodu Čibi se je nekaj primerilo. Nesreča...«

Kiku se zdrzne. Potem je spet tiha in negibna. Išiga čuti, da bi bilo neumno in okrutno, če bi jo še nadalje mučil.

»Čiba san se je vrnil k svojim prednikom.«

Skoraj neshišen, drhteč glas se utrga z dekletovih ustnic. Potem je vse tiho v sobi. Rdeča usta ostanejo na pol odprta. Mrtev, zamrzel smeh.

Iz sosedne sobe se čuje smeh in igranje. Vesela družba se je zbrala tam. Na tanki papirnati steni se ziblje črna senca plešoče gešje.

V zgornjem nadstropju vrešči gramofon. Koraki udarjajo v taktu hitrega foksa.

Gost se dvigne.

»Jutri zjutraj se vrnem, Kiku san...«

Počasi zdrkne dekletovo telo samo vase. Ozka ramena drgetajo. Dve dolgi sledi solza predro počasi belo plast pudra.

Tovarišica v delu

Ko je prišel Išiga drugo jutro v predsedstvo, je njegov predstojnik že sedel za pisalno mizo. Urejeval je svoje papirje.

Išiga je začel s svojim poročilom. Nekajkrat je nehote obstal sredi besed. Nekaj je obračalo njegove misli drugam.

Hidekihi je bil danes tako čuden.

Ali pa se mu je vse samo tako zdelo. Nadzornik je čepel na svojem velikem stolu kakor zmaj, vpljudno in pazljivo je poslušal, vse na njem je bilo tiho in zbrano.

Išiga je potreboval precej časa, da se je zavedel, v čem prav za prav ta čudna izprememba.

Iz Hidekihi je prihajal mir, neizmeren, tih mir. Bilo je kakor svetlikanje duše. Kipenje nerazumljive, nedoumljive moči.

Vsa skrb, vsa zmedenost, ves občutek nemoči je izginil s Hidekihijevega obraza. Ta obraz, ki je zdaj stmel vanj Išiga, je bil zdaj jasen in pokojen.

»Zanesljivo upam, da bom s pomočjo njegove hčere odkril, kje se je mudil Ryutaro Čiba zadnje dni in s katerimi ljudmi je bil v družbi,« je dejal Išiga. »Čim več bom o njem vedel, tem bliže bom morilec.«

»Seveda — ta hči je dragocena zavezница Išiga san. Čestitam vam, mladi prijatelj. Kmalu boste na cilju.«

Slišalo se je kakor prerokovanje. Išigovo začudenje je raslo. Kako nenavadno je bilo vse to.

Hotel je še povprašati, kaj naj zdaj stori, želel si je nasvetov, da ne bi bil odvisen le od samega sebe, toda Hidekihi mu je prijazno odkimal. »Saj boste znali vse sami prav urediti, Išiga. Oprostite mi, — nekaj dela imam še...«

Kmalu nato je Hidekihi zapustil predsedstvo.

Popoldne je prišla nenavadna novica iz njegovega stanovanja.

Služkinja je slišala iz sobe svojega gospodarja zamokkel pok. Šla je v sobo in dobila Hidekihija na blazini. Obleden je bil v svoj najboljši kimono. Nekoliko se je nagibal naprej. Desnico je potisnil pod kimono in jo je držal na prsih.

Ko je dvignila rob kimona, se je izkazalo, da je Hidekihi držal v roki svoj uradni revolver. Kroglja mu je prebila srce.

V vdolbini pred tablicami prednikov se je še vrtinčil dim kadila. Na gramofonu se je vrtila plošča, zadnji takti.

Bila je Schubertova »Nedokončana pesem«, Hidekihijeva najljubša plošča.

Makov cvet, gejšaja, je sprejela Išigo zelo spoštljivo in vpljudno. Odvedla ga je v svojo najlepšo sobo in mu sama prinesla skledico grenkega, zelenega čaja.

»Kiku san bo takoj pri vas, častiti gospod« — debela brada gejšaje se je tresla od vpljudnosti in sočutja. »Ubogi otrok, oh, — kako so nekateri ljudje hudobni...«

Potem je slišal še mnoge tihe, zapupne besede. Gejšaja je še hodila okoli njega in skrbela za njegovo udobje. Ni bila več mlada no letih, častivredna gejšaja je bila, toda kadar je hotela, je znala bit še prav tako ljubka kakor mlade ženske. Gejša se ne postara — pozna skrivnost večne mladosti ki je dala nesmrtnost velikim kurtizanam starodavnih časov.

Tudi Išiga je podlegel temu čaru. V nekaj trenutkih je pozabil, da sedi poleg debele, starike, pohlepne izposojevalke gejš. Okolje, ki je dihlo vanj kakor nekakšna neznana, čudna kultura, ga je zavijalo v svoj opoj in je blažil njegovo globoko žalost.

(Nadaljevanje na 11. strani.)

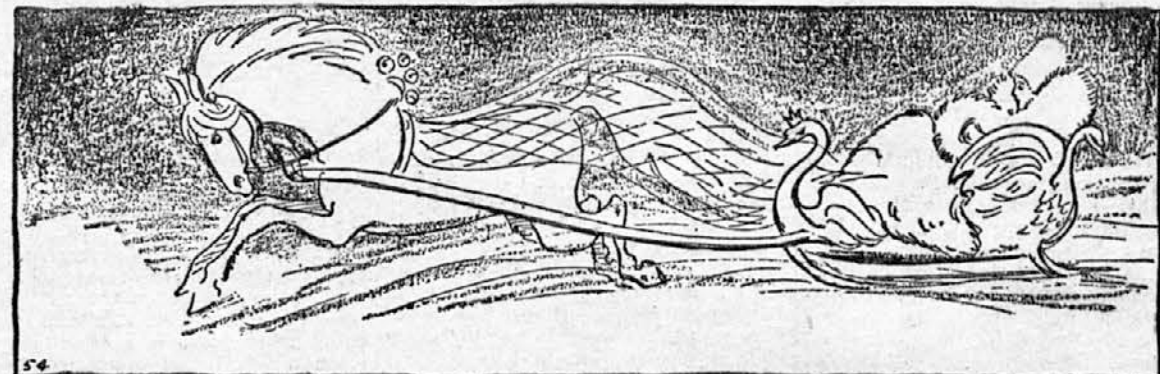
Snežna kraljica

10.

Tam na trgu so najpredrzejši fantje pogosto privezavali svoje sani h kmečkim vozovom

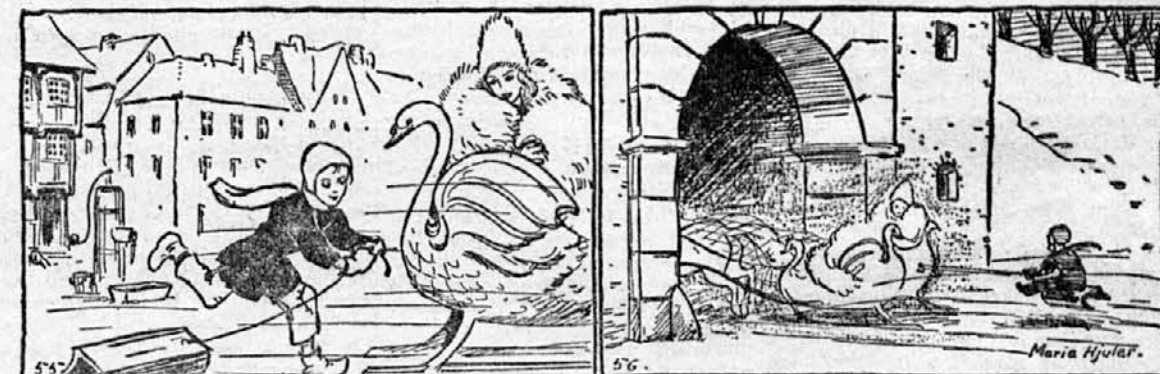
in potem so se nekaj časa vozili z njimi. To je šlo od sile imenitno.

Ko so bili sredi igre, so se pripeljale velike sani, čisto belo prepleškane, in v njih je sedel

nekdo zavrt v kosmat, bel kožu, z belo, kosmato kučmo na glavi. Sani so se dvakrat peljale

okoli trga in Karel je privezal svoje male sani hitro k njim in se tudi peljal. Čedalje hitreje

je šlo, naravnost v najbližjo ulico. Človek, ki je vozil sani, se je ozrl in Karlu pokimal, ka-

kor bi se že dolgo poznala. Vselej, kadar je hotel Karel svoje male sani odpeti, je člo-

vek spet priklinal in Karel je obsedel. Naposled sta se odpeljala skozi mestna vrata.

11.

Tedaj je začelo tako hudo snežiti, da dekci ni videl več roke pred očmi. Pa vendar se je še peljal dalje. Hitro je spustil vrstico, da bi se odvezal od sani, toda nič mu ni pomagalo. Nje-

gove sanke so bile trdno privezane in šlo je hitro kakor veter. Potem je na glas zaklical, toda nihče ga ni slišal. Čedalje huje je snežilo in njegove sani so kar drvele. Včasih so posko-

čile, kakor bi se vozili čez prekope in žive meje. Ves prestrašen je bil, moliti je hotel očenaš, toda vse, česar se je spomnil, je bila samo velika poštanka.

Snežinke so postajale večje in večje, naposled so bile kakor velike, bele kokoši; zdajci so pa skočile v stran, in sani so ob-

stale. Človek, ki jih je vozil, je vstal. Kožuš z kučmo vred je imel ves zasnežen. Tedaj je Karel šele videl, da

to ni možak — videl je, da je ženska, visoka in vitka, bela ko sneg. Bila je snežna kraljica.

»Dobro sva vozila,« je rekla, »toda kdo bo tu zmrzoval! Zlezl v moj medvedji kožuš!«

In posadila ga je zraven sebe na sani, ovila kožuš okoli njega in zdelo se mu je, kakor da se

pogreza v sneg, vse globlje in globlje.

Dalje prihodnjič

Zadeva Tamanoi

Nadaljevanje z 9. strani

Kako pametno in spretno je znala ta žena razkrivati svoje sočutje! Išigo se ni zdela prav nič vsiljiva. Tako se mu je zdelo kakor bi lahko njej povedal marsikaj takega, kar je znal drugace zmerom zaklepati v svoje srce.

Nobena druga ženska ne mati, ne sestra, ne bi znala tako dobrodejno in razumno govoriti. Niti upala se ne bi — nerodno bi ji bilo.

Nerodno — Kako vesel bi bil Išiga, če bi se lahko s kakšno žensko doma tako odkrito pomenil o svojih skrbih, kakor s to gejšajo! Ali je bilo res prav, da so vsi veliki japonski možje iskali zamenjave misli samo pri gejšah, in puščali svoje žene v odvisnosti in nevednosti?

Ta misel se ga ni lotila danes prvič. Mnogi mladi ljudje so bili prepričani, da je ta prastari družabni red nevreden ljudi, zlasti mnoga dekleta in žene.

Išigo so te misli privlačevale, kakor vse, kar je prišlo novega in naprednega v deželo. S Hidekihiem je zelo pogosto govoril o takih rečeh.

Hidekihi... Koliko se je moral zahvaliti temu plemenitemu, dobremu možu...

Davi je bil na grobovih Roninov. Tam je iskal moči, da bi premagal izgubo dragega učitelja. Zdaj ni smel žalovati. Zdaj je moral zbrati vso svojo voljo, da doseže cilj, ki mu je Hidekihi žrtvoval življenje.

Hidekihi je njemu poveril in izročil to nalogo. Njegova smrt ni bila obupa. Ko ni več našel poti, da bi stvari služil, ji je žrtvoval življenje. Ta največja žrtev je bila opomin, neizprosni ukaz, da Išiga stori vse, kar je v njegovih močeh.

Hidekihi je storil to, kar so storili zvesti Ronini. Ko krivice niso mogli poplačati, so šli v smrt. Dali so vzgled, ki ga je razumel ves japonski narod.

Hidekihi je sledil temu zgledu.

Kiku še ni imela pobarvanih ust. Okoli njenih oči so se videli sledovi solza, toda pogumno se je nasmehnila, ko je opazila Išigo.

Za njo so radovedno pogledale skozi zev v vratih štiri dekliške glave. Gejšaja pa je samo dostojanstveno nagubala čelo in preplašila male gejše, ki so hotele videti gospoda s policije.

Potem je tudi starka odšla.

Dalje prihodnjih

...dokler ga ni primerjala z Radion belo obleko!

Ure in ure se je mučila z mencanjem in drgnenjem perila, pa vendar, zraven te bleščeče beline se zdi njeno perilo naravnost sivkasto. Kakšno razočaranje! Da, to doživi lahko vsaka gospodinja, če primerja svoje „navadno“ prano perilo z Radion belim perilom. Kajti Radion odstrani iz perila vsako, pa tudi najmanjšo sled nesnage. Pri kuhanju v učinkoviti in vendar blagi raztopini Radiona se namreč tvori kisik, ki skupaj s peno mila struji skozi perilo in temeljito odpravi vso nesnago. Bleščeča belina popolne čistote -- to je Radion belina.

Schichtov
RADION
Ni čistejše beline od Radion beline

ZAHTEVATE BREZPLAČNI KATALOG?
MEINEL-HEROLD
Dorothea Wosch, Ljubljana 1939

Povejte svojim znancem in prijateljem, da izhaja »Družinski tednik« odslej na 12 straneh!

Predno obesite oz. kupite nove zavese, si oglejte izložbe trvdke

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Poseben oddelek za linolej, zavese i. t. d.

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s
KURIVOM pri tvrdki
RUDOLF VELEPIČ
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 27-08

Ravno tam se dobijo popolnoma nove plošče svetovno znane znamke HOMOCORD
CENA DIN 15-

Poceni boste kupovali
če kar potrebujete, ali zahtevate
paš brezplačni katalog
Kasner & Opler
MARIBOR 1939

TRTA

Cepiljenke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 688, teleki 68, Riparia in Chasselas, vse zaješčene čisto in prvovrstno, dobavljajo:
Prvi jugoslovanski loznjaci, Barovar.
Zahtevajte cenike.

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
pri frančiškanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, loplomeri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika. Ceniki brezplačno.

„AGA“ za masažo: z uspehom rabi vsaka družina!

Revmatizem-išias, trganje, zobobol, prehlajenje itd. odstranjuje s uspehom „AGA“ za masažo priznано in odlikovano domače sredstvo s smrekovim ekstraktom. Par kapljic „AGA“ na sladkorju ali vodi Vam popravi neprijeten okus in slabost. Za nego ust, grla, pri trganju itd. uporabljajte „AGA“ za masažo. „AGA“ za masažo - naj bo zato v vsaki družini.

Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini za din 12-,-, kjer je ni, pošljite znesek din 12-,- pa Vam jo pošle

Samoprodaja za dravsko banovino
DOLINŠEK Vitomir, Celje

Zahtevajte „AGA“ za masažo
Zahtevajte „AGA“ za masažo.

Za vsako priliko

Za vsako družino najlepša oblačila, posebno moške obleke, trenčkot, veneral suknjiči, krasno perilo itd. najboljše in najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

MOŠKI!

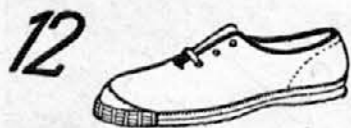
Za
zdravljenje
spolne
slabosti

seksualne impotence, za spolno slabost in za ojačitev funkcije spolnih žlez poskusite originalne neškodljive

HORMO-SEKS-pilule

Dobro se v vseh lekarnah.
30 pilul din 84-
100 pilul din 217-
300 pilul din 560-
Zahtevajte samo originalne „Hormo-Seks“ pilule, ki so zuna na škatlici opremljene z zaščitno znamko. Po pošti razpošilja lekarna L. BANOVEC, Ljubljana. Glavna zbirna „Vis-Vit“ kem. laboratorij, Zagreb, Longov trg 3. Ogl. reg. S. br. 28. 856-57.

Velikonočno veselje

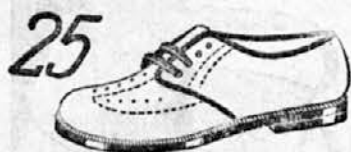
45301-2204

Za lepe dneve najcenejši in najprimernejši otroški čevlji iz platna z gumastimi podplati.

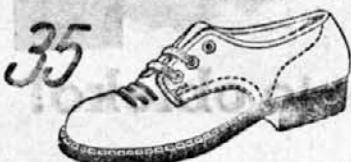
48240-6608

Praktični gumasti čevlji za otroke, ki imajo daleč v šolo.

44292-8457

Novo za otroke! Pomladni otroški čevljički, izdelani iz diftina. Lahki in udobni za izprehode.

3222-48801

Otroški čevljički iz močnega boksa, z neraztrgljivimi gumastimi podplati.

5851-63805

Otroški čevlji iz laka, za spomladanske dneve. Okusni in praktični.

5892-64853

Vaš otrok se bo razveselil teh finih čevljev iz laka, ki imajo zelo lep okrasek iz nubuka.

2442-74829

Najnovejši otroški model za pomlad. Izdelan iz finega boksa, z okrasom iz kačje kože.

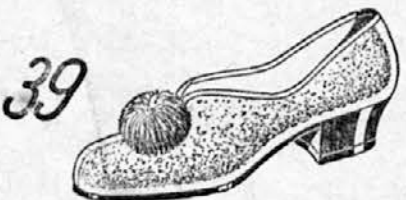
25425-8405

Udobni čevlji iz močnega angleškega platna, z gumijastim podplatom in gumijasto peto.

28425-6408

Ženski čevlji iz lakaste gume, z nizko peto, zelo pripravljeni za gospodinje za delo po hiši in zunaj hiše.

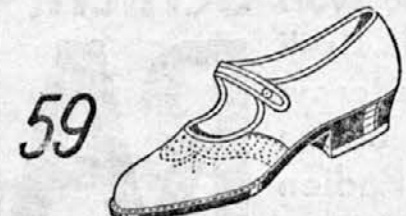
3815-9506

Udobni in elegantni čevlji za dom iz filca. Izdelujemo jih tudi iz pisanega baržuna. Modre, rdeče in rjave.

2425-46121

Praktični in lahki čevlji iz finega telečjega boksa, z solidnim okrasom in polvisoko peto.

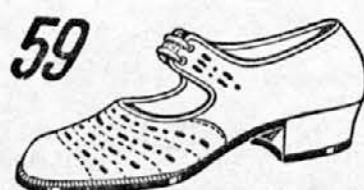
4644-44603

Elegantni čevlji za deklice iz boksa sa zaponko, z usnjenim podplatom in nizko peto.

34295-9178

Okusni ženski čevlji za spomlad, kombinirani iz modrega in belega diftina, z nizko peto.

3695-46121

Okusni ženski čevlji iz boksa, za lepe pomladanske dni, z usnjenim podplatom in nizko peto.

4624-44608

Športni čevlji za deklice iz lahkega rjavega boksa, okrašeni z luknjicami. Za pomladne izprehode.

2945-64656

Najbolji praktični ženski čevlji z gumijastimi podplati. Izdelani iz platna v beli, sivi in svetlorjavi barvi.

0375-96618

Moderni čevlji iz modrega semiša, z široko zaponko na zgornjem delu stopala in z nizko peto.

2605-46657

Nov pomladni model, izdelan iz finega rjavega boksa, z semiš kombinacijo. Trpežen in pripraven za pomladanske izprehode.

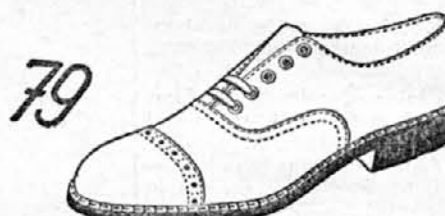
5805-64165

Nov model iz laka, z visoko peto, okrašen z okusno zaponko iz kačje kože. Za večer in družbo.

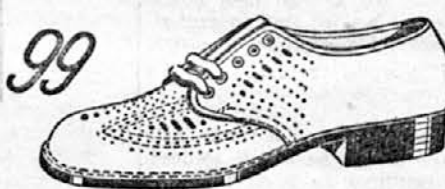
38397-6601

Lakasti polčevlji iz gume, odporni proti vodi in blatu. Čistijo se z mokro krpo. Nadomestujejo popolnoma usnjene čevlje.

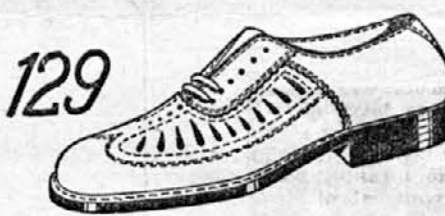
9937-48822

Tukaj elegantni čevlji za uradnike, trgovce in obrtnike. Izdelani iz boksa, z usnjeno podlogo in neraztrgljivimi gumijastimi podplati.

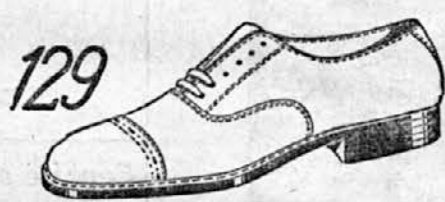
8927-44683

Elegantni moški čevlji za pomlad! Iz sivega ali drap semiša ali iz kože. Okrašene z luknjicami, z usnjenim podplatom.

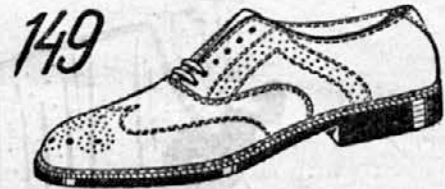
3639-44974

Moški lahki polčevlji, šivani na okvir izdelani iz finega usnja, z preluknjanim okrasom in usnjenim podplatom.

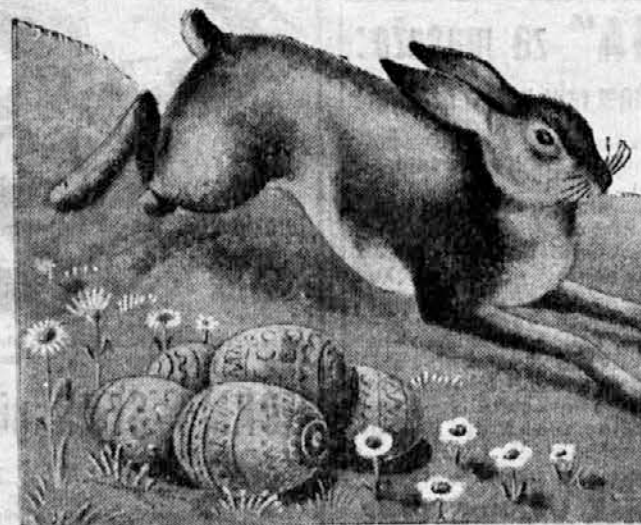
3939-44621

Za gospode, izbranega okusa, se najbolj podajajo ti čevlji iz najfinejšega boksa, z usnjenimi podplati in široko peto.

3639-44748

Udobni in trpežni čevlji iz najboljšega telečjega boksa, izdelani po angleškem modelu.

flata